

PERŽVALGA.

— Kankinių skaitlius nesimazina mus brangioje tėvynėje, nors mes džiaugsmingai apvaikštinėjome „uzgimimą naujos galdynės“ leidus spaudą ir smilkėm kodylas carui už jo „malonę“ ir kunigam kurie dėjo tukstančius dėl papirkimo ministrų, kad duotų spaudą. „Darb. Balsas“ Nr. 7 rašo, jog 13 rugs. buvo krata pas ukinkaitį Antaną Samulevyčių Bodos kaimo, Tamošbudžio valcė, Naumiesčio pav., Suvalkų gubernijos. Krėtė 2 žemsgariai iš Pilviškių ir 2 žandarai iš Vilkaviškio su šaltyšium. Rado „Karalius“ ir „Sodos, apyniai, bitis“ ir išsinešė. Krėsta dėlei skundo girtuoklio giminaičio Baziliaus ir Trugnaujienės. — Naktį iš 1 ant 2 geg. Virbaliaus šmerkeriai buvo suėmę Laukeliškiuose Vincą Kurtinį, kuris vežė per sieną 7½ pудо maskoliškų ir lietuviškų raštų. Jis buvo paleistas po 500 rublių kaucijos ir byla buvo rugp. mėn. Virbaliuje kur nuėjo ant niekų. Menama, kad žandarai dar jį tąys toliau už politiską prasikaltimą. — Paņevėzyj sėdi Kazys Tamulis ir Jonas Veiliandas — pargabenti iš Šiaulių kalėjimo.

— „Frankfurter Zeit.“ rašo, kad lapk. mėnesy Japonijos karės ministras apturėjo iš Šveicarijos transportą rusų knygų dėlei išlalinimo nelaisviam. Pasirodė, kad knygos buvo revoliucijinio turinio. Ir tuoju transportas buvo sugrazintas siuntėjam su pridėtu laiškeliu: „Rusai nelaisviai, esantieji Matsujamoj, kariavo prieš japoniečius, bet nuo to laiko, kaip jie perėjo po mūsų globa mes privalome su jais apsieiti, kaip su Rusijos valdiniais. Štai dėlko Japonijos valdžia rado negalimū įteikti nelaisviam šitų raštų, kurie kursto juos į kovą su įstatymiška valdžia Rusijos“. — Pa-

sirodo, kad bereikalo mes teip idealizuojam Japonijos valdžią, kuri, kaip tokia, yra niekuo negeresnė už Maskolijos valdžią. Nežinia, lietuviškus raštus ar priims, ar sugražys teipgi.

— Caras paliepė Vilniaus ir Kauno gubernatoriam, visus zapasnuosius keliančius ermyderius laike mobilizacijos, jeigu tik tie ermyderiai bus paprastom kumsčių muštynėm, nepatraukti jų po sudu, bet palikti ant valios karės viršininkų, kurie kaltininkus baus disciplinarišku budu.

— 28 gruod. tapo užmuštas palivarko „Naujasėdžių“ — Vilniaus gub., Rukainių valsčiaus — valdovas Boleslavas Krupskij. Jo galvoje rado 33 skylės su kokia buka geleže pramuštas. — Kas ir dėl kokių priežasčių užmušė, nežinia. Mena, kad vagių darbas, nes tas ponas skilbo už labai turtingą.

— Tris regimentus kareivių, buvusių Peterburge ant dabojimo miesto tvarkos, umai miesto valdžia rado negalima ilgiau laikyt mieste ir išsiunčia juos Mandžurijon. Sako, buk nujautę valdžios tuose regimentuose didesnę pusę kareivių esant revoliucionieriais.

— Amerikos lenkai iš „Lyga Narodowa“ giriasi turj čia apie 600,000 gerai išlavintų kareivių, kurie ant mostelėjimo jų generolų eisę ir sumušę maskolj. — Amerikoniški laikraščiai iš to stebisi ir skaito lenkus už karštus mylėtojus savo tėvynės. Mes gi nesistebesim, nes žinome gerai lenkų pagyras ir jų šiaudinius generolus. Dalgių laikai, viengėčiai, praslinko. Šių dienų kova už valdžią yra vedama tiktai per gudrią politiką ir mokslu. Žinoma, jeigu prileisim biskutį ir teroro Maskolijoje, tai ir tas bus neprošalij.

— Eina paskalos buk New Yorke ketinąs išeiti naujas lietuviškas laikraštis, kurį iš-

leidinėšs žinomas lenkas Tvarovskis, išleistojas seniau „Unijos“ ir „Lietuviškojo Balso“.

— Gavome iš Šveicarijos atsišaukimą, prancuziškoje kalboje nuo rusų socialdemokratų, pasirašytą: Plehanovo, Axelrodo, Vtorovo, Zasulč ir Deič, kur kviečia visus caro valdinius, akyvaizdoje dabar esančio Maskolijoje bruzdėjimo, susivienyti ir varyti bendrai prieš Maskolijos valdžią kovą. — Simpatizuojame jų darbams ir širdingai prijauname rusų proletarijaus judėjimui, bet mes turime ir savas partijas, kurias aplenkę, prisidedami prie svetimų, taptume dideliais netaudėliais dėl mūsų tautos. Mes eisimė tam judėjime greta su Liet. Soc. Dem. Partija.

— 6 vas. parėjo žinia iš Hel singforso, Suomijos, jog tapo nušautas senato prokuratorius, senatorius Johnson. Velionis buvęs suomis ir patrijotas, vienok matyt buvo nusidėjęs prieš savo tautą, kad šios tikri sunų nulėmė jį iš šios pasaulės pašalint. Johnsono tikras vardas, pirm to kaip jis tapo nuo caro iškeltas į Suomijos prokuratorių, yra Scisalon Soininen. Užmušėją areštavo; jis pasivadino Aleksander Gadd bet tariama, kad tai pavardė netikra.

— Vokiški laikraščiai praneša, jog 7 vas. parubežinis miestas Sosnovičiai apšaukta tapo ant karės tiesų, ir 1,500 kareivių, po vada dviejų generolų, įėjo į miestą. Čia ir šiose apielinkėse straikuoja apie 40,000 darbininkų. Į vietinę pramonę esą įdėta vokiečių vaizbunų kapitolo apie \$20,000,000. Laukiama iš čia rusų nuotikių.

— Gavom keletą iškarpu iš Pittsburgo, Pa. laikraščių apie laikytus ten praėjusią sanvaitę rusų revoliucionierių susirinkimus, kur buvo kalbos, dainos ir rinkimai aukų. Suren-

gė tą viską ruski, buvusieji caro valdiniai, šeiviai, daugiau sia žydai; kalbas laikė per kelis syk Nikolajev-Korn, atstovas rusų revoliucionierių, pabėgėlis iš Siberijos atgal keli metai, ir surinko keletą šimtų dolerių aukų revoliucijos reikalui. Apart to, čia susitvėrė tam tikra Pašelpos Revoliucijai Dr-stė.

Isz Lietuvos.

Vilkaviškis, Suvalkų gub.

Dagirdus jog bus mobilizacija ir mus krašte, pradėjo vyrai smukti į užrubežį, kad tik nepatekti į Mandžuriją ir netapti užmuštais per japoniečius. Bet apie tai patyrus mus policija, kaip galedama stengėsi išseivystę sustabdyti: uždraudė išdavinėti pasus per sieną jauniem vyram, — ar kuris yra tinkamas karėu ar ne, vistiek; teipgi sutraukė nuo antrosios ir trečiosios licijų sieninius sargus ant pirmosios, ir sustatė teip tankiai, kad kur pirmiau stovėjo vienas, tai pastatė 4; bet žmonės kaipėjo teip ir eina. Mat akli caro tarnai be jų matymo neleidžia; bet kaip gauna saujon pinigą su caro galva, tuom kart gali eiti, kur nori; nes sako: „pats caras dabar mato, o nieko nesako, tai kam čia mums neleisti“... Prisikimšo mus vyrais pilni Eitkunai, iš kitur vieni traukia į Essus, kiti Anglijon ir į kitas šalis. Viršininkas Vilkaviškio pav. pats važinėjo pažiūrėti Eitkunuos, ir kasdieną lankydamas, matė vaikščiojant pulkus vyrų, kaip arzuolų, ir šimtus palydėdamas ant tenykščio gelzkelio, traukėčius svetur, nesumanė mus viršininkas ką daryti. Meldė net Prusų vietinės valdžios, kad ji parvarytų išseivius atgal į Maskolijos pusę; bet nabagas gavo atsakymą, kad to prusai padaryt negalj. Tad nusiminęs viršininkas pargrįžo namo,

ir turėlamas gerą savo šunelį, pagelbinką žemsargį Rinkevyčių (lietuvių), stengėsi pats parsigražyti vyrus iš anos pusės: kasdieną siųsdavo Rinkevyčių Eitkunuos, kalbėti vyrus, kad grįžtų atgal, sakydamas, kad čia mobilizacijos nebus, ir šaip visokiems budais sukdamas žmonėms galvas; prisigėręs iš ten grįždavo atgal su raportu pas viršininką. Tik štai vieną dieną nabagai atsitiko nelaimė; mat sykį gerai įsidrąsinęs, žemsargėlis nusibaldė pas išėivių agentą, ir pradėjo kalbėti vyrus, kad grįžtų atgal; bet tie vietoj sugrįžimo, žemsargį gerai aptalžė teip, kad nabagas su skandamais šonais vos parvažiavo namon ir parvežė savo viršininkui liudną žinią. Nuo to kart Rinkevyčius daugiau nevažinėjo Eitkunuos ir nebe kalbino vyrų ant sugrįžimo.

Karklelis.

Iš Skotijos, Mossend.

Šitame miestelyje lietuvių gyvena keliolika šeimynų, ir nemažas skaitlius pavienių; tautiškam susipratime stovi žemai, — lietuviai daugiausia mėgsta praleisti laiką karčiomose arba prie kazyrų. Yra čia Tėv. Myl. Dr-tės kuopa, bet jos augimas yra silpnas; reikia vienok tikėtis, kad toliau gal ji ir sustiprės; nes juk kiekvienas geras darbas visados pradžioj randa kliūtis. Jau ir dabar laike pokilių arba susirinkimų išgirsti kalbas ir užmanymus dėl tautos labo. O jeigu visi čianykščiai mūsų viengendai susivienytų į būrelį, tai būtų galima atlikti daug ko gerą dėl savo pačių ir tautos labo; bet bėda yra tas, kad mus varginti tautiečiai tebėra įsikibę į aklą fanatizmą, ir nemato kur yra šaltinis tų visų vargu, ir kokiu būdu būtų galima nuo jų išsigelbėti. — Netoli nuo mūsų miestelyje Bellshill, yra Lietuvių Socialdemokratų Partijos šaka ir Šviesos Dr-tė; bet ir

šių-dviejų gyvavimas yra silpnas; paskutinė rodos būtų skaitlingiausia sąnariais, — jos yra keliolika kuopų po aplinkinius miestelius, — bet veikenčių ką nors ant tautiškos dirvos mažai. Žinoma, mums truksta mokslo vadovų, ir tikrai pasišventusių tautiečių, kurie galėtų plačiau aiškinti mūsų reikalus. Rods prie šios Dr-stės buvo pristojęs. Dr. B., nuo kurio buvome daug tikėjęsi, bet mažai sulaukėm, nes pabuvęs kokią laiką vėl išvažiavo. Taigi, draugai! jeigu mes neturim tokių vadovų, kurie mumis parodytų kelią į geresnę ateitį, bandykime patys triustiesi, kiek išgalėdami, dėl labo mūsų giminės, kad šitie metai būtų mumis naudingesni už praėjusius! Žiūrėkime linksmom akim į ateitį ir zenkime didesniais žingsniais prie laisvės ir teisybės, nes jau netoli žudna diena visiems mūsų tironams, kaip sako Vištalis.

Iš Lietuvos vis pribuna daugumas pabėgėlių nuo karės, ir atvažiavę pasakoja, kokie dabar vargai ir ašarų liejimai mūsų tėvynėje dėl caro užsimanymo vesti karę ir imti į ją Lietuvos vaikelius, kuriuos verčia tarnaut mūsų smaugikams, žmogžudžiams... Nelaiminga mūsų žemelė! prispausta letena despotizmo, caro ir jo urėdininkų, nebegali atgauti dvasės nuo visų prispaudimų; dabar vėl taisy visokias pinkles mūsų broliams, stumia į karę, atima gyvastis ir tuom priverčia bėgti į svetimas šalis jieškoti sau atvangos ir duonos kąsnelio; ir varguoliai bėga, mislydami, kad pabėgs nuo vargo; bet vargą visur randa...
M.

Šalin šnipus ir policiją! *)

Paskutiniame laike caro tar-

*) Perspaudžiam šį atsisaukimą, matomai išplatintą apie nekėse Žagarės (Kauno gub.), iš nuorašo patsiusto iš „Darb. Balso“. R.

nai pradėjo gyventojus mažų miestelių labai skriausti ir persekioti. Šiuose metuose tokių atsitikimų buvo tukstančiai. Policija sumuša nekaltus žmones, išvagia jų turtus, ir ant galo pasodina šaltuose kalėjimuose. Tokius baisius darbus valdžia pagiria ir dar dėkavoja savo tarnams už gerą jų atlikimą. Teip policija persekiojo žmones Žagarėje ir visam tam apskrityje. Valdžios tarnai neturi gėdos kankinti tuos, iš kurių prakaitu uždirtų grašius mintą. Persekioja kiekvieną ir plėšia, kaip įmanydami, ar tai ukininką ar krautuvininką, — teisybę turi už pinigų pirkti. Pristovas Borovcev su žandarais nesenei dar išplėšė nuo vieno žmogaus 200 rub. už atsisaukimą kurį prajo rado. Šunysčių turtingų dvarponių jie nemato, bet vargšą visur skriaudžia. Mums reikia mokėti baisius mokesčius, užlaikymui šių išgamų, lieti prakaitą apdirbant dvarponiui dirvonus, kuriuos spēka ir apgavimu atėmė nuo mūsų senelių. Ir už tą mumis persekioja ir niekina. Kad 3 ir 4 rugpūčio Šventpolyje ir Pabalių rodžiose buvo išmėtyti atsisaukimai; kad Žagarėje 10 rug. visi keliai ir turgavietė buvo nusėti atsisaukimais lietuviškoje, latviškoje ir gudiškoje kalbose, tada urėdininkas su dešimtininkais lakstė visur drausdami skaityti atsisaukimus: „Ten nieko apie jus nėra parašyta“ kalbėjo jie žmonėms. Ir nekurie iš tamsesnių naikino atsisaukimus, bet kiti jautė, kad ten parašyta teisybė ir jiems tie atsisaukimai rašyti. Jie susirinkę perskaitė ir apsvarstė jų turinį. Ir visi tie, kurie nori suprasti šunystes valdžios tarnų ir siurbikų-dvarponių norus ir kilpas, kurias jie stato visur žmonėms, turi perskaityti ir išplatinti tuos atsisaukimus; lai visi žino apie jų nežmoniškus darbus. Jei pas ką atran-

da atsisaukimą tai reikia saukti, kad rastas ant žemės. Nesenei pristovas Borovcev liepė krėsti Štūngų ir Veršių sodžiaus ukininkus, ir be jokio prokuroro pavelijimo juos areštavojo ir nugabeno į Joniškį, kitus greitai paleido, bet vieną berną ir mergaitę palaike kalėjime, nors pas visus nieko nerado. Ant kiekvieno žingsnio priešinkimės urėdininkui Vestšenkoviui, žandarui Grodskui ir dešimtininkams Kardailiui ir Markunui. Jie begėdžiai: areštuoja žmones, muša nagaikomis ir veda surištus Joniškin. Draugai, nesigailėkit tų judošių ir kaip priguli pamokykit juos tokioj vietoj kur nėra žmonių. Dar nesenei Kazdailis su teplioriu Tervydu užpuolė ant dviejų vaikinių ir sumušė vienam per veidą. Abudu vaikinai vos spējo išbėgti. Ir sude (teisme) negausi nuo tų žmogžudžių apsiginti, nes dėl policijos nėra sudo, jiems visur pavelyta skriausti ir persekioti nekaltą žmogų. Jų sudą turime mes patys padaryti. Dideliuose miest. (Vilniuj, Rygoj ir k.) darbininkai tą jau padarė, ir teip pamokino valdžios tarnus, kad jie bijo kabintis prie nekalto žmogaus. Mums reikia ir tas pats padaryti. Tik gerai žinokim tuos judošius šnipus: murininką Joną Barauską, kuris šnipinėja ant turgaus; Mikalautską su sunumi ir Bektermaną, kurie valkiojas vakarais palangėmis, klausydami ką kalba trioboj. Bektermanas dar davinėjo nekurie ir atsisaukimus, norėdamas įvilkti savo kilpose. Reikia teipgi sergėtis Ferdinando Savickio, kurpio Musc, siuvėjo Stoniaro ir Sesinskio, kurs suteikia žinias žandarams apie atvažiavusius žmones.

Šalin šnipus! Šalin policiją! Šalin pavaldyste!

Lai gyvuoja liucosybė tautų!

Atbalsiai zudyniu Maskolijoje.

Jau dvi savaitai praslinko, kaip perskambėjo per visą pasaulę žinia apie „sukilimą“ žmonių prieš valdžią Maskolijoje. Šiandien, kada visi karščiai išveso iš visuomenės protų, galime per visus tuos kruvinus rukus peržvelgti dalykų stovį ir blaivai apiprotauti abelą situaciją.

Pirmiausia turime mesti atžvilgį palei viršų tos dirvos, ant kurios dar tebegaruoja nekaltų žmonių kraujas, išlietas per caro „opričnikus“, ten kur tukstančiai lieja graudžias ašaras ant lavonų savo mylimų genčių ir draugų, kur kyla vaitojimai ir dejavimai, ir pamąstyti, kam tapo sukrautos tos baisios aukos ir ką jomis Maskolijos vargdieniai sau išpirko. Keli tukstančiai nuzudyti nekaltų, beginklių žmonių Peterburge, Rygoje ir kituose miestuose, 300 darbininkų iššaudytų Varšavoje, vardan kokios idėjos jie žuvo? Jeigu tai buvo tik paprastos darbininkų demonstracijos priešai kapitolą — ar jie laimejo ką nors? Ne, nieko negavo. Jeigu tai buvo politiškas išsiveržimas nuslogintų valdinių caro — ar jis įgriebė despotizmo kuną? Ant nelaimės, galime atsakyti vis tik, kad — ne. Paskutinių dienų apyvartos Maskolijoje parodo, kad caro valdžia pirma atlošė baisią tragediją, o paskui begėdingą, komedią. Štai dar ant Peterburgo brukų tebetalkšo klanai nekaltų kraujo, o jau 1-mą vasario Peterburgo diktatorius Trepov ir miesto pabirkantai surinko 34 sau ištikimus darbininkus, kuriuos nusiuntė pas carą kaip delegatus vardan visos Rusijos darbininkų luomos. Caras meiliai juos priėmė savo rumuose Carskoje Selo, ir tėviškai parbaręs už neužsitikėjimą valdžia ir ėjimą lipant per Maskolijos įstatus urmu prie jo

palocių, prizadėjo sutaikinti juos su piniguočiais — pabirkantais geruoju. Jis to neprisiminė, kad vargdieniai 22 sausio ėjo teipgi ramiai jo malonės jieškodami, ir be jokių blogų mislių ar kerštų. Caras veidmainiškai apgėlavo žuvusius iš jo rankų demonstrantus, ir jo pati bei močia, paaukavo jų likusiom šeimynom 25,000 rub. Galiaus pasakė, kad neklausytų kurstytojų, „pardavikų“ tėvynės revoliucionierių, kurie, girdi, tyką pasmerkti į kraują visą Maskoliją. Užbėgimai to begėdiško farso, parengė darbininkų delegatam pietus, kur šie išgėrė už carą — „batiuską“ geros sveikatos ir šaukė „begyvuoja caras“. Na, malonus skaitytoju, ką tu sakysi apie tokią užbaigą revoliucijos? Ir nors vėliau kitų miestų darbininkai išsivadėjo tokių savo „delegatų“, bet argi tie išgamos „delegatai“ savo pasielgimu nepadavė į caro būdelių rankas naujo įrankio zudyti savo brolius — darbininkus, kuriuos kariumenė dabar legališkai galės vėl šaudyti, kaip „pardavikus“? Viskas, ką tie silpnapročiai „atstovai“ išgavo nuo caro, tai tik tą, kad jiems liepė turėti „kantrybę ir užsitikėjimą caru“. Ir jie tą priėmė už gryną tiesą. O kad jie atliko baisia svarbų aktą santiškiuose valdžios ir darbininkų — antpaskutinių skriaudos — jiem tas nė ne smilktelėjo.

Tai tokie žingsniai iš pusės „pakilinių“.

Ką dabar daro valdžia? Štai ji prikimšo kalėjimus „kaltų“ ir nekaltų, iš kurių daugelį nuožmei nubaus. Ji sugriebė visus vadus sukilimo Peterburge — liberalus ir socialistų partijų atstovus — ir įdėjo Peterpavlovsko tvirtynėn. Gorkyj ir daugelis kitų garsingų Maskolijos kiltadvasių, bus paduoti bene kariškam teismui, ir koks likimas jų laukia, labai sunku įspėti; jeigu ne kars, tai juk Maskolijos budeliai turi

nesuskaitytas kategorijas kankynių dėlei pasipriešinimų carizmo knutui. Laikraščiai sutremti, nieko teisingo rašyt negali. Didieji miestai: Peterburg, Moskva, Saratov, Kijeva, Odesa, Ryga ir beveik visa Lenkija stovi ant kariškų tiesų. Liberalas Mirski nuo ministerijos atsisakė — ar priverstu tapo atsisakyti — ir jo vietą užims rodos tulas Bulygin, pirmiau buvęs Maskvos gubernatoriumi, žinomas reakcionierius. Caras, jo visi vėliau išleisti „ukazai“ ir „reformos“ paskendo reakcijos vilnyje — visais viešpatijos reikalais ir rėdą užvaldė caro dėdė, kunigaikštis Sergijus, ir geležinis režimas užėmė vietą atlaidumų. Ir gali but, kad tiktai užėjus gadynei dar didesnių prispaudimų, skaitlius netenkinųjų Maskolijoje pasididys ir kad tada vėl sukils žmonės, bet jau didesniame skaitliuje, ir tada padarys tikrą revoliuciją. Dabargi matyt, kad žmonių sukilimas nebuvo nė politišku nė ekonomiškų, o vien tik pareikalavimas baduolių duonos. Jokio pasipriešinimo sukiliničiai prieš valdžią nedarė, net ir barikados, kuriomis buk Peterburge straikieriai užgriozdė tulas perreigas, pasirodė esant reporterių išmislui.

Tikra revoliucija, ant nelaimės, dabar Maskolijos žmonėn yra negalima. Keletas narsių socialistų, keletas herojų nihilistų — daugiausiai žydų ir pavargusių bajorų — nors bendrai ir karštai toje linkmėj darbuojasi, vienok prie galutinių pasekmių priėti negali. Labai didelė didžiama maskolių prastuolių negali tų žmonių norų suprasti. Ten minia dar šimtmečiais eina paskum Europos evoliucija. Visos teip vad. revoliucijos buvę ikišiolei Rusijoje, yra tai revoliucijomis „palocių“.

Dvasė neramumo Maskolijoje apsiereiškė. Revoliucijos propa-

gandą sirpsta po imperiją. Bet nėra dar išdirbtų galutinų siekių, dėlei kurių revoliucija turėtų but įvykdoma. Pirmučiausia, žmonija turi pajusti reikalingumą naujų draugijai ekonomiškų pamatų; toliau, ji turi tam tikslui išdirbti plačią programą; ant gale, reikia prityrimo. Kaip tas progresas Maskolijoje eisis ir kaip plėtošis visuomenės sąmonė nuo to prigulės greitumas atėjimo tikrosios revoliucijos, kuri visgi yra nelabai tolimoj ateitėj...

Pačioje Maskolijoje judėjimas tapo ant laiko nuslogintas. Tikrai iš pakraštinių valstijų ateina dar vis neramos ir rusčios žymės žmonių bruzdėjimo, kur jau galima pavadinti geriau sukilimu, negu paprastomis darbininkų demonstracijoms arba straikais. Laikraščiai rašo apie maišatis ant Kaukazo, kur neseni Batume kazikas nušovė kunigaikštį Gurielly, policmeisterį (užmušėjas pabėgo); apie straikus Irkutske, Siberijoje; teipgi bruzdėsį Suomijoje ir Latvijoje. Lenkijos didesniuose miestuose: Varšavoj, Lodzėj, Petrakavoj, Kališiuje ir Lubline, sumišimai dar tebesitęsia. Ten jau kyla prieš valdžią visi gyventojai ir kariumenė su kazokais po tas provincijas siaučia barbariškiausiu budu: šauda, mindžioja arkliais nekaltus žmones ant gatvių, dako moteriškas, dieną ir vakarais gaudo praevius ir gabena cirkuluos, kur suiminius tol muša, kol gauna išpirkimų pinigų; pritvino policijai talkon gaujos visokių vagių ir plėšikų ir laisvai terorizuoja gyventojus. Tos visos vietos yra apšauktos ant karės tiesų. Tai gi tik Lenkijoje dar su laiku galima tikėtis, kad iškils visuotinas sukilimas.

Lietuvoje nieko nesigirdėti. Tik šioms dienoms pareina žinios, jog iškilo Suvalkuose straikai. Koks jų pobūdis, dar nežinoma.

KARĖ

Maskolijos su Japonija.

Pabaigoje sausio buvo pranešta, kad Kuropatkin per kelis syk norėjo persilaužti per japonų kairįjį sparną ir išardyti Oyamo eiles ties Sao upe, bet visi tie bandymai privedė prie to, kad maskoliai prakiško kelias svarbias pozicijas, užmušta jų apie 10,000 kareivių ir sunkiai sužeisti tris generolai: Miščenko, Kondratovyč ir Andriejev. Japonų pragaištis per tą laiką apskaitomos apie 7,000. — Eina paskalas, kad tarpe generolų Kuropatkinio ir Gripenbergo iškilę baisūs vaidai, dėl kurių abudu prašę caro paliausuoti nuo tarnyčių. Sakoma yra, kad Kuropatkinio vietą užims gen. Linevič. Vienok tie paskalai dar nėra patvirtinti. Sako teipgi, buk ir gen. Trepov, dabarnykštis Peterburgo diktatorius, bus išsiųstas į Mandžuriją. Narsus jis buvo Peterburge, kad reikėjo kovot su beginkliais žmonėmis; japonai jam išperskailį kaip priguli.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Scranton, Pa. Anglių kastynėse likosi užmušti šie lietuviai: Kazys Grigas 20 metų senas, dar nevedęs ir Juozas Biliauckas, vedęs, paliko pačią su geru bureliu mažų vaikelių.

24 gruodžio 1904 m. pas Jur. Stadalniką atliko niekdarystės darbą A. Ž. ant mergaitės 11 metų senumo; tapo su areštuotas ir statytas prieš sudžią, \$1000 kaucijos užstatčius likosi liuosu iki provai. Prova eis į augštesnį sudą. — Lietuviai pradeda jau tokius baisius darbus pildyti net žemiau gyvulio. Mat mūsų kunigai neįstengė savo parapijonių doros išmokinti vientiktai keikdami bedievius, o savo avelėms neturi laiko, ar nenori gero peno duoti. Kaip pasibaigs minėta prova, tada pranešiu „Vienybės“ skaitytojams.

10 sausio atsibuvo balius J. Lelevelio dr-stės. Prieš tą, nedėlioj, buvo nunešta apgarsinimai pas lietuvišką bažnyčią ir paduota vaikam, kad tie padalintų žmonėms einantiems iš bažnyčios; bet ant laimės tie vaikai tarnavo prie mišų, ir pasidėjo apgarsinimus zakristijoj. Užmėtę vargamistra, kad tai yra Lelevelio dr-stės apgarsinimai, tuoj įmetė pečių nę Kaip su Abeliu darydami Dievų auką. Mat dvasiškas spangys to visai nesu pranta, kad minėtoji dr-stė daugiau kaip pusė parapijonų priguli, kurie ir jį patį užlaiko su pačiais ir vaikais, ir nepriminė, kad kartais gali netekti šiltos vietelės už kišimą nagų į ne savo reikalus. Tas viskas priešam neišėjo ant gero: balius nusidavė ko gražiausia, ir dr-stė turėjo uzdarbio netoli \$150. *Klernetnikas.*

Waterbury, Conn. 28 d. sausio Sim. Daukanto teatra liška dr-stė atlošė teatrą, ko mediją „Velnias spanstuose“ trijuose veiksmuose. Aktoriai buvo šie: Magdelė — N. Pri-cevyčiūtė, Tupis — S. Senkus, Tupienė — O. Kriščiuniūtė, Magdelės jaunikis — A. Bagdanavyčia, Burbulas — J. Varnaitis, Piršlis — J. Žemantaukas, žydai — A. Žilinskas. — Komedija atlošė kuonopukiause; buvo keletas ir svetimtaučių (airių), tai visi gėrėjosi nepaprastu gabumu aktorių. Po teatrui buvo deklamacijos, kalbėjo p. M. Kriščiuniūtė (apie 13 metų mergaitė) eiles: „Sudie tėvynei ir tėvams“ kuri atkreipė ant savęs atydą ir nusistebėjimą visų susirinkusių. Po tam parodė gyvus paveiklus su pagelba, taip vadinamų „dangiškų ugnių“ — paveikslą visų aktorių kruvoj ir paveikslą laisvės. Bet, nežiurint, kad

viršminėta draugystė jau nuo senei pragarsėjus savo gabumu atlošime teatrą, lankytojų su laukė suvis mažai, viršaus ne buvo per 150 ypatų; mat Waterburio lietuviai pripratę karčiamose tunot (lietuviškų karčiamų yra čionai 13) ir gert „byrą“ ir „viskę“, o užsimink jiems apie kokį teatrą, tai kiekvienas atsakys „veliuk man tą kvoterį pragert, o ne nešt tiem šliuptarniam“ (protingesnius čionai visi tamsuoliai vadina „šliuptarniais“).

K. Gečionis.

Wilkes-Barre, Pa. 22 d. sausio mus klebonas Lopata, labai karščioavo iš sakyklos niekindamas S.L.A. ir vadinamas jį bedievišku; keršio nepriimsęs išpažinties tų, kurie į tą Susiv. prigulės. — Na, tik pamislykit, brangūs tautiečiai, kur čia yra teisybė! Juk kiekvienas gerai žino, kad S-mo konstitucijoj apie jokias dievystes ar bedievystes nėra minėta. Ir jeigu paskutiniu laiku ganytojai lietuviškų dolerių teip griežtai užsispyrė niekinti ir viešai iš sakyklių šmeizti mus garbingą draugovę, tai ar negalima gi butų jų pavadinti prie išsiteisinimų? Aš misliju, kad galima.. Jie pradėjo tiesiog mums lipti ant kaklo. Jie supiudė mūsų komitetą, jie nori nusukti mūsų turtą, išnaikinti visą organizaciją, o mes tylime. Visi sveitimaučiai, kurie žino prietikius abiejų S-mų, tik juokiasi ir stebisi, kad mes turėdami savo pusę teisybę, bučiuojame kunigam skvernus ir siulome pnsę turto. Gėda mum, broliai!...

Prie progos atsiliepiu prie viengenių kaslink Rusijoje iškilusios revoliucijos. Mums dabar reikėtų butinai laikyti tam tikslui susirinkimus, prakalbas, ir rinkti šelpimui revoliucionierių aukas. Tai yra svarbus laikas, kada eina klausimas ne tikrai apie laisvę

Maskolijos, bet ir apie mūsų brangios tėvynės Lietuvos laisvę! *Teisybės Mylėtojas.*

Spring Valley, Ill. Vietinė Lietuvos Sąnų Dr-stė ant metinio susirinkimo pritarė p. Artojaus užmanymui, kad ateinančioje suskaitoje gyventojų butų įvesta rubrikos ir dėl lietuvių. Velijame, kad prie to reikalo, jeigu bus reikalaujama iš Washington, prisidėtų ir S. L. A. ir paremtų tą reikalą pinigais.

Sekr. J. Danilauckas.

New York, N.Y. Aplekus ziniai apie revoliucijos judėjimą Maskolijoje tik ir girdi iš lupų čia esančių Maskolijos pavaldinių: Tegyvuoja Maskolijos revoliucija! Tegyvuoja laisvė! ir šie žodžiai tarp susiprantančių vartojami vietoj „Sveiks“. Nuo 23 sausio kuone kasdien atsibuna net ir po kelis susirinkimus čia gyvojančių socialistiškų draugysčių, kur galima išgirsti jautrias prakalbas ir ant kiekvieno tokio susirinkimo yra aukaujama ant Maskolijos revoliucijos reikalų, kaip duokim sau ant susirinkimo socialistų revoliucionierių 23 sausio buvo surinkta \$239 — apie ką priderėtų pasirupinti ir mus gerai mislinantiem vientautiam kaip mus čia gyvenantiem atskiriem lietuviem, taip ir čionykštėm draugystėm.

J. K.

Brooklyn, N.Y. 28 sausio atsibuvo čia vakaras lietuvių draugystės, p.v. „Lietuvos Sąnų“. Žinoma gerai gėrė ir trepsėjo pagal seną paprotį. Buvo užmanymas paduotas turėti prakalbą ir šiek tiek parinkti pinigų ant reikalų Maskolijos revoliucijos. Rėdytojai balius po ilgam kovojimui ir ilgų pertikrinimų nors ne visi, bet pavelijs kamputyj sau agituoti; jeigu kas ateis klausys ir atneš kokį centą tai

gerai, o jei ne, nu... Aiškėja miesi tuom, kad jie esą išrinkti sutaisyti čia balių, o ne įves ti kokias novacijas ir dar pertraukti muziką. J. K.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Pittston, Pa., 7 kuopa:

Stasys Abromavyčia
Katrė Cernovyčienė
Adomas Jablonskis
Viktorija Jablonskienė
Jonas Bindokas
Fran. Vaikšnis
Ona Vaikšnienė
Juozas Ignatavyčia
Jurgis Skalandžiunas

Hazleton, Pa., 45 kuopa:

Antanas Pilukaitis
Agota Pilukaitienė
Pijušas Barkauckas

Meiden, Conn., 49 kuopa:

Jonas Verbyla

Hudson, Mass., 58 kuopa:

Jonas Niniacionis
Aloksandras Dumalauckas
Felixas Gliėbus
Vaclovas Zapariackas
Antanas Karpavyčius
Jurgis Kiadis

Glen Lyon ir Wanamie, Pa., 24 k.

Vincas Vosylius
Pranė Vosylienė
Marė Mickevycienė
Salamonas Svogunas
Ona Jenynienė

Exeter, Pa., 81 kuopa:

Jonas Prasčiunas
Katrė Prasčiuniėnė
Juozas Liakšus
Jonas Vaidila

Union City, Conn., 20 kuopa:

Martynas Radve ka
Vincas Karbauckas
Konstancija Eimantienė
Jodas Kiudulas
Antanas Mažeika

Maži vaikai prisirašę.

Exeter, Pa., 81 kuopa:

Katrė Prasčiuniūtė.

T. Astramskas.

S. L. A. sekretorius

Susirinkimas ir Prkalbos

Plymouth, Pa. Lietuvių Laisvės Dr-stė rengia prakalbas ant 12-tos dienos Vasario (February) nedėlio, 7 val. vakare, salėje Paukščio, 224 Main str. Kalbėtojų apart vietinių bus ir iš kitų miestų. Bus aiškinta kaslink pirkimo kapinių ir nurodyta jų naudingumas. Užkvičiame visus brolius lietuvius iš visos apylinkės, kuriems rupi nors šiek tiek laisvė. Užkvičia KOMITETAS.

Pradzia revoliucijos Maskolijoje.

Reikalavimai žemiečių.

Atbalsis vaitojimų liaudies po caro jungū jau išsireiškė atvirai prie galo pereitų metų nutarimuose žemiečių ir kitų atskirų kuopų gudiškos inteligencijos ir mokinančios jaunumenės.

1. Susirinkimas žemiečių Jaroslavo rėdybos po nusizeminamai prakalbai, kokia yra priimta Gudijoje rašant prašymą carui, arba jo tarnams-činovnikams vienbalsiai nutarė taip praturti:

„Mes tvirtai tikim, kad Jusų Ciesoriška Didybė teiks pasišaukti mūsų išrinktuosius, idant dirbti suvienotomis spēkomis ant pamatų tiesos ir teisybės, kad susivienys Karalius su savo žmonėmis sulygintais tiesose, turinčiais laisvę žodžio, spaudos ir tikėjimo — kas bus pragumu lavinimosi šalies dėl pakėlimo gerovės žmonių galingoje Gudijoje, ir kas bus priedu prie nemištamės garbės Jusų viešpatavimo“.

2. Černygovo žemiečiai susirinkę 5 gruodžio nutarė vienbalsiai:

„Jūs Ciesoriška Didybė. Matydami taip sunkiame padėjime mūsų tėvynę laike karės ir vidurinių netvarkų Susirinkimas Žemiečių Černygovo rėdybos atsidrišta išreikšti Jums, Poėe, savo persitikrinimus, kad jokiū budu ne gali būti rėdymas karalyste teisingu prie pa našių sąlygų, kokiose jau nuo seno skursta Maskolija. Biurokratiškas budas rėdymo, kuris skiria Karalių nuogyventojų ir aklai šalina žmones nuo dalyvavimo rėdytėje, idant nebuti kontroliuojamais ir per tai atsakančiais už savo pasielgimus, davedė šalį lyg neapsakomai blogam padėjimui. Mus žmogus visiškai priguli nuo saivalios valdzios, liuosybės

saužinės netur; apgarsinimai nepildymo ir perkeitimo tiesų, išnaudojimų ir kitų nelabysčių, per spaudą arba ant susirinkimų yra persekiojami valdzia; didesnė dalis Maskolijos kaipo neužtikima buk valdziai yra ant kariško padėjimo, kur išsiplėtojus yra vien tik saivalė „činovnikų“ neišreikiama apsunkinanti gyventojus; sauzinė ir tiesa sudo yra varžoma ir aprubežuota. Toks stovisdalykų sutveria nesuskaitomą daugybę nelaimių dėl gyventojų, kas ir iššaukia abelną ne užganėdinimą“.

1'o tam dar prideda, kad tvarka, tiesa ir teisybė šioje šalyje gal buti tik tada įvykdinta, kada valdzia vienosiu žmonėmis ir kada suvažiavę liuosai išrinkti perstatytojai žemiečių išdirbs programą reformų apie taip jiem artimus ir suprantamus reikalus.

3. Panašei Černygovo žemiečiams nutarė pratarti susirinkimas žemiečių Poltavo rėdybos skaitliuje 70 ypatų, gal tik labiau maldaujančiu ir nusizeminančiu balsu, prie kiekvienam sakiniui pridėdami, matyt bijodami užgauti carą: „Mes tvirtai tikim, Poėe, kad Jus....“

4. Žemiečiai Vetkos rėdybos susirinkime 4 gruodžio, pripazinę nutarimą žemiečių, atsibuvusį 6-9 lapkričio Petrapi- lėje už atsakanti, nutarė prisivienyti.

Susirinkimas Petrapi- lėje 5 gruodžio 1904 m. inžinierių ir mokytojų augštesnių, techniškų mokyklų skaitliuje 492 ypatų, perkratęs padėjimą Gudijos ir jos gyventojų vienbalsiai nutarė:

„Dėl tolimesnio lavinimosi pramonės Maskolijoje susirinkimas pripazįsta už neatbutiną duoti laisvę draugijai darbuotis, daleisti žmonėms per savo laisvai išrinktus atstovus, dalyvauti išlavime tiesų, apsaugoti ypatos tiesas,—ką įgausime tik tada, kada biurokratišką

budą rėdymo permainsime ant parlamentariško (t. y. kada valdzia susidės iš liuosai išrinktų atstovų visos karalystės gyventojų).

„Vienatinis kelias pasekmingam išrišimui šio uždavinio nuomone susirinkusių yra — tuojaus sušaukti išrinktuosius liaudies išlibimui naujų pamatų rėdos; pirm to, pasekmingam darbavimuisi šio susirinkimo butinai reikia: atmai- ayti apgarsinimą daugelio šalių, kaip neužtikimų ant kariško padėjimo; atmetus dabartinę cenzurą, įvesti laisvę spaudos, pilnai dovanoti ir sugrąžinti tiesas visiems nuspręstiems ir ištreptiems politiškams prasikaltėliams“.

Aiškiau kitų išstatė savo reikalavimus kursistkos mediciniško instituto skaitliuje 404 ypatų ant susirinkimo 3 gruodžio 1904 m.

„Paskutinių dienų atsitiki- mai dar aiškiau parodė kad nieko gero nesulauksime nuo mūsų valdzios. Todėl dar arčiau prisiziurėję politikai „samoderzavijos“, visame pritar- damos gerai mislijantiems draugams, atvirai stojame į kovą atkartodamos savo reikalavimus:

1) Neatidėdamai reikalaujame Naujos Rėdytės išrinktos per liaudę ant pamatų abelnos, lygaus, slaptinio ir tiesaus rinkimo.

2) Reikalaujame apsaugojimo ypatos tiesų, laisvės žodžio, sauzinės, susirinkimų, laisvės tverimui draugysčių ir darymui straiškų kovoje su kapitalizmu.

3) Reikalaujame neatidėdamo užbaigimo karės.

4) Reikalaujame atliuosavimo ir sugrąžinimo visų nuspręstų (nusudytų) už politiškus ir tikėjimiškus persitikrinimus.

Mēs kviečiame visus draugus susivienyti po vėliava revoliucionierių partijos, idant susiorganizavę galėtume dra- giau stoti į kovą sutironu ir

numesti nuo savęs begėdišką vergiją”.

Apart to, Susirinkimas iš reškes savo prielankumą kaliniams ir linkėjimas geistinių pasekmių kovotojams už liuosybę su „carizmu”, pridėjo, kad „mēs esame visiškai persitikrinę, kad jau netoli tas laikas, kada matysime kalinius liuosais savo draugijoje”.

Zingsniai darbininkų revoliucionierių.

Kas negirdėjo, kaip liejasi kraujas dabar Maskolijoje? Ši žinia užima ne tik mus, lietuvius, ir abelnai Maskolijos valdinius, kurių kuone visų ateltis priguli nuo pasekmių šios kovos, bet ir svetimtaučiai, dažinoję apie šią šventą kovą už teisybę ir liuosybę, pritaria mums „tegyvuoja Maskolijos revoliucija, tegyvuoja laisvė ir teisybė!!!”

Nuo 1825 m. jau mēs girdime kaip šian ir ten išsiveržia iš krutinės skriaudžiamo darbininko žodžiai teisybės, kad „ir mēs žmonės, ir mēs norime kvėpuoti tokiu pat oru, o ne vien tik mikrobais ir dulkėmis dirbtuvėse”.

Bet ant šio balso buvo atsakymu, pagal paliepiamą caro tarnų: poliemeisterių, žandarų načalnikų, gubernatorių, vien tik kazokiška nagaika, arba rykštės, kaip turėjo vietą panašūs viduramžiniai atsitikimai Petrapilėje, Maskvoje, o paskutiniuos metuos, kaip mums zinoma, Vilniuje, Lomžos kalėjime ir kitur, o vietomis net kulkos. Viskas galima lyg laikui. Pražudė ant karės šimtus tukstančių jaunų, brangių spēkų. Išleido dumais desėtkus milijonų rublių kruvinai už dirbtus vargdieniais ir atluptus nuo jų formoje padotkų ir visokių čyzių.

Mobilizavodamas, atskyrė vyrą nuo pačios, tėvą nuo vaikų, brolių nuo seserų ir genčių, priversdamas vienus, susigriebus graši, gelbstint savo gyve-

nimą, sprusti į užrubežį, o kitus vargšus statyti savo krutinę. O vien už ką?—Kad caras ir jo pritarikai nori padidinti savo garbę; kad užgriebs tą šmotą žemės ir ten išplėtoti savo despotišką leteną.

Dar negana to.—Jau ir teip pramonystė nupuolė ir dirbtuvės eustojo, o per tai tukstančiai darbininkų liko be darbo badauti, dar apsunokino komunikaciją, pabrangino geležinkelius uždėdami ant kiekvieno bilieta po 5 ir 10 kapeikų daugiau, išmislino naujas čyzes ir padidino sešas, pakėlė mokesčius žemdirbiams po 3 kap. nuo margo...

Jau čia išsibaigė kantrumas vargšų nuo amžių skriaudžiamų per biurokatišką Maskolijos valdžią. Atsidrąsinę jau žemiečiai šiunčia savo nužemintus prašymus carui paveikslė, kaip matėme Jaroslavo arba Černygovo žemiečiai. Ir koki jie gauna atsakymą nuo savo tėvo-caro?

— „Ne jūs dalykas apie tai svarstyti. Jums yra išduotos tiesos ribose kurių jūs privalote dirbuotis”... Ir tokį žmogų dar žemė nešioja!?! Ir tai tokia, pagal kunigų pamokslus yra valdžia nuo Dievo duota!?!... Aš tikiuos, kad pakol šita žinija dais lig skaitytojų, jau to Maskolijos aklo tirano nebus gyvė...

— Bet grįžkime vėl prie minios Nutilus ant laiko, 19 sausio darbininkai skaitliuje apie 100,000, po vadovystę popo Agafono su kryžiumi atėjo prie caro žieminių palocių su peticija, idant sutrumpintų darbo dieną ir duotų jiems šio-kias-tokias žmogiškas tiesas. O koks jiems atsakymas buvo?

—50 darbininkų krito ant vietos, o 200 tapo pažeistų. Kaip gal čia tylėti širdis teisingo žmogaus matančio, arba girdinčio tokį tironizmą? Ir kada apėmė minios vadovystą partija socialdemokratų ji aiškiai išstatė savo reikalavimus, pa-

našei kursistėm medeciniško instituto Petrapilėje: mēs reikalaujame: 1) laisvės, kaip num, teip ir iškeliausiems į užrubežius ir kaliniam; 2) užbaigimo karės ir 3) lygaus rėdymo karalyste su tavim, — o jei ne duosi, stosime į kovą su ginklu rankoje. Ir dabar ta šventa kova už liuosybę ir teisybę traukiasi jau nuo 19 sausio kas dien ir kas valanda užimdama didesnius plotus Maskolijos, palikdama paskui savę kasdieną desėtkus, net ir šimtus aukų. Šis šventas darbas, kova už teisybę, kaip matome, ne teip greitai atliekamas.

Ką norėti, kad mūsų broliai apakinti disciplina kariumeniška ir mokslu, paliepus carui, arba jo tarnams, šauja į savo brolių darbininką iš draugės kurių ir patįs yra išėję.

* * *

Broliai! Sitas šventas klausimas, Maskolijos revoliucija, lytisi ir mūsų. Čia ne tik kova maskolių arba lenkų už savo tiesas, bet kova su carizmu visų Rusijos valdinių, kuriais kaip visi gyventojai Lietuvos, teip ir mēs esame; ir atvykome mēs čionai ar priversti varginę buviu Maskolijos, kur uždėjo ant mūsų caras nepakeliamą naštą mokesčių, ar prasišalindami nuo kariumenės, kad kaulai mūsų nebut valkiojami po laukus Mandziurijos. Ten liko mūsų broliai, gentės ir draugai, kurie stoja dabar į kovą už šventą liuosybę. Taigi mūsų priderystė yra sušelpiti juos teip svarbioje valandoje, idant tuom padėti numesti nuo savęs begėdišką, nuo amžių slėgiamą vergiją ir paminti po kojom carizmą ir biurokatišką rėdystę, o užkovoti liuosybę ir lygybę. Ir vien tik išlošus mūsų broliams kovoje su carizmu, galime tikėtis galo karės, arba žmogžudystės Mandziurijoje ir laisvės pargrįzimo prasišalinusiems kareiviam ir politiškiam prasikaltėliam. To-

dėl darykime susirinkimus ir vakarus su prakalboms, organizuokime komitetus dėl rinkimo privatišku budu aukų ant šio siekio, ir kaip galima daugiau stengkimės sušelpiti anuos brolius darbininkus, kovojančius tokiose sąlygose ir priverstus kentėti alkį ir šaltį. Ant kiek galima daugiau surinkę šiokiu ar tokiu budu neatidedamai skubinkimės prisiųsti aukas į redakcijas „Vienybė Lietuvniukų” arba „Lietuva”, nes kuogreičiau užims pirmas eiles mūsų broliai darbininkai, to greičiaus bus kapai amžini carizmui ir mažiau kris aukų. Tegul bus mum pavyzdžiu kitos tautos, teip su pasišventimu darbuojančiosios ant naudos savo brolių, tokiųpat, kaip ir mēs darbininkų; tegul liks neišdildomi iš mūsų atminčių žmogžudystė caro, kaip aiškiai sako mums sekantis atsišaukimas pasirodęs Petrapilėje 23 sausio:

Prie ginklo, draugai!

Jūs matėte, kaip liejosi kraujas. Jūs matėte vaitojančias moteris ir alpstančius nekaltus kudikius, paplukusius kraujuose. Kas išdavė paliepiamą kareiviam šaut? Kas! — O kas, kaip ne caras arba jo kunigaikščiai ir pagelbininkai. O, žmogžudžiai!.. Apsiginkluokite, draugai! Užgriebkite sąkrovą ginklų, ir kariškų prietaisų. Eikim išliuosuoti iš kalėjimų kovotojus už liuosybę. Naikinkime iš vieno rėdystę carizmo, o uždėkim savo išrinktą žmonių valdžią.

Tegyvuoja revoliucija! Tegyvuoja laisvė ir teisybė! Šalin su caru! J. K.

Svarbus laikas, visi prisidėkim.

Visi zinome, jog Maskolijoje užsidegė revoliucija, gyventojų sukilimas, idant sukrušti caro despotizmą, ir įsteigti laisvą respubliką su konstitucija ir parlamentu, kaip kad Suvienytos Valstijos.

Visi lietuviai atvykę į Suvienytas Valstijas yra pasitraukę nuo caro despotizmo, nė vienas jo neapkenčia, dėl kurio persekiojimų turėjo apleisti savo tėvynę, — tai dėl ekonomiskų reikalų, neturėjimo uždario savo tėvynėje, — visi turėjome keliauti į svetimą šalį, idant užsipelnyti kasnį duonos. Tačiau nevieni lietuviai yra persekiojami ir suspausti ekonomiškai, bet visi Maskolijos gyventojai kenčia tą patį, visi neturi prigimtų žmogiškų tiesų, ir dėlto visi susivieniję nutarė numesti tą priespaudą — carą su jo žvėriškais rodininkais ir valdininkais, kurie siurbia paskutinius gyvasties syvus nuo gyventojų, ypatingai darbininkų, kurie jau negalėdami ilgiaus iškentėti, pasiryžo nutrenkti nuo savo sprando tas siurbėles, susivienijo visi: darbininkai, sodiečiai, studentai, profesoriai, raštininkai, advokatai ir visi geidžianti išsiliuosuoti, ir nedėlioje, 22 sausio, 1905, Peterburge, apkrikštijo prieš carą kovą sriovėmis nekalto kraujo, kurį praliejo spangi caro apginėjai, o paskiaus toji kova tapo lygiu budu apkrikštyta Lietuvoje, Latvijoje, Lenkijoje, Suomijoje (Finlandijoje), ant Kaukazo ir daugelyje vietų Maskolijoje, kur jau tukstančiai yra savo galvas padėję ir kraują pralieję už tą brangią laisvę. O kas vėl gal ramiai žiūrėti į vedamą žudynę Mandžurijoje, kur žūsta nuobado, šalčio, ligų ir kulų tėvai, broliai ir sunys ne vien lietuvių, bet visų lygiai gyventojų, kurie turėjo palikti be jokios priežiūros savo tėvus, šeimynas, moteris, vaikus ir ukes — vien dėl neprisotinos mos caro godulystės.

Taigi sulaukėme svarbios galdynės — suspaustų žmonių susipratimo, susivienijimo, prašalinti visas tas nelaimes, kurių vienintėle priežastis yra caras ir jo satrapai. Tuom

tarpu caras dar tunoja užspangų ir bepročių kareivių, kurie nesuprasdami ką daro, zudo savo brolius ir gina carą; bet nevisei kareiviai teip daro: daugelis yra susipratusių kareivių, kurie savo ginklus teipgi kreipia prieš carą, po kurio letena ir jie stena, ir palyginant spangą kariumenę su gyventojais, kurių yra 120 milijonų, prieš penkis milijonus kareivių, daugiausiai, reikia sakyti, — kova yra laimėta, nes prieš tokią minia nieks neatsilaikys. Teisybė, darbininkai ir gyventojai tuom tarpu turi mažai ginklų, bet įgys jų ganėtinai, nes visas svietas prijaučia laisvės kovotojams ir geidžia caro despotizmui galo.

Autokratų arba caro pagelbininkų gauja gerai supranta savo likimą atsižiurdama į Prancuzijos revoliuciją ir bėga į užrubežius jau, kad išlikti nuo giliotinos.

Mēs, lietuviai-amerikiečiai, be skirtumo pažvalgų ir partijų, visi turime prisidėti prie to svarbiausio darbo — iškovojo laisvės, šelpdami karžygius iš visų pajiegy. Dabartiniam laike yra reikalingiausiai tam tikri raštai, kurie lietuviams parodytų kelią ir tarpe visų pasėtų vienoki mierį, susipratimą, ir ginklai, tai yra — šaudyklės ir kulkos — lygios su caro apginėjų. Taigi reikia pinigų!

Ir nesigailėkime nė vienas dolerio, ir daugiau, dėl savo ir brolių laisvės. Duokime ant to mierio kiekvienas kuodaugiausiai, ir raginkime kitus tą pat daryti.

Lietuviška visuomenė turėtų **umu laiku nutarti ir išsiųsti propagandos reikalams šiuos pinigus:**

Pinigus ką susirinko delegato kelionei į Nyderlandiją.

Visus pinigus ką yra Kan-
kintinių kasoje.

Visus tautiškus centus iš S. L. A. kastos, kurių yra per \$1000,00. — Šiuos pinigus rei-

kėtų siųsti į „Darbininkų Balso“ redakciją, kurios mieriu yra viršui minėtas darbas.

Toliaus pagal nusprendimą visuomenės, tolesnius pinigus priimtų (Amerikoje) tam tikras komitetas arba „Vienybės“ ir „Lietuvos“ redakcijos.

Pinigus duokime visi: pavieniai ir draugystės, kuodaugiausiai, ir rinkime visokiais budais.

Dėl savo tėvynės laisvės mēs neprivalome gailėtis keliolikos dolerių, kada kiti aukauja savo gyvasčius ir kraują. Mēs turime prisidėti lygiai prie iškovojo abelno laisvės, kada už ją kovoja visos Maskolijos gyventojai.

Tebuna mūsų šauksmas su laisvės karžygiais:

Tegyvuoją Laisvė!

Šalin su caru.

Laisvės Mylėtojas.

Mēs ir revoliucija.

Kada mēs atsigręžiame atgal, pažvelgiame į paskutinių 20-ties metų mūsų tautos gyvenimą, tai matome, kad tas visas perijodas susideda iš smulkių ir stambių konfliktų tarpe lietuvių ir Maskolijos valdžios. Tie susidurimai tvėrė ir tebetveria su visu aštrumu; jie išsireiškia netiktai kaip protestai prieš plėšikaujančius Lietuvoje činovnikus, bet kaip nuolatinė, nors vietomis ir kurčia, kova Lietuvos už savo atimtą politiską savistovumą. Matome, kad mūsų politiska busena tvirtai jungiasi su principais intynių su stipresniais kaimynais — lenkais ir maskoliais. Ar mēs žiurime į Lietuvos likimą iš atžvilgio tautiečių, ar socialdemokratų, vistiek matome sau pavojų. Maskolija nori Lietuvą sulieti į sayišį kuną (tą norą parodo ne tik žiaurus dabartinis caro režimas, varu rusinantis lietuvius, bet ir visi liberalai-konstitucijonaliai). Lenkai patrijotai masina lietuvius į savo

abazą — „pod polskim orłem“, ir netiktai viliugingai masina, bet ir varu platina Lietuvoje polionizaciją. Rusai socialdemokratai nenori pripazinti Lietuvos už atskirą tautą, galinčią reprezentuoti svietui savo socialdemokratišką partiją, o lenkai socialdemokratai varu reprezentuoja Lietuvą tarp tautiškuose kongresuose. Ar gi jie nematyty, kad lietuviai jau nebešiadien turi savo social. partiją? Jie mato tą gerai, bet jie tebeturi tuos siaurus, tautiškus instinktus, kurie šiadiena verčia eiti tukstančius su ginklais ant iššaudymo kitų vien tik dėlto, kad tie nepri-guli prie pirmųjų tautos...

Mēs (—lietuviai demokratai ir socialdemokratai) vedame kovą į tris pagaires (frontus): su caro patvaldija, su maskolų buržuazija ir su lenkų buržuazija. (Tegul supranta skaitytojas, kad aš apkrikštiju buržuazais ir rusų socialdemokratu a la Plehanov ir lenkus soc. dem. a la Rožė Luksemburg). Kova mūsų su tais trim priešginom yra gili ir pamokinanti, nes jos išlaimėjimas ar pralošimas lems likimą mūsų tėvynės, Lietuvos, kaip politiskos viešpatystės ir kaip šalies, kurios visi turtai bus vėliau sunaudojami: jeigu laimėsime — per lietuvius, jeigu pralošime — turėsime dalinties su svetimais. Nekalbu čia apie tai, kas stosis su Lietuva, jeigu Maskolijos valdiniai gaus monarkišką konstituciją, nė apie tai, ką mēs laimėsime permainingę ant savęs ponus — kada jeigu liberalai atsiektų ką-nors tokio panašaus į Amerikos respublikas: bereikalingi būtų darodinėjimai to, ką mēs šiadien matome savo akimis kas dedasi Vokietijoje, Austrijoje ir kitur, kur didesnės tautos slo-pina mažesnes ir nieks už jas neužtaria; arba Amerikoje, kur dvasia tariamos laisvės engiamurinus, indijonus, kubiečius, pilipinus ir net pačius ameri-

konus. Faktai patįs kalba už savę. Nugriuvus carizmui ir biurokratijai, įvyks tada Maskolijoje plutokratija, o tuom laikumi turės dalintis ir lietuviai. Plutokratija gi yra tokia pat baisi, kaip ir dabartinė carokratija. Ji engia iralina milijonus vargšų, o lobina dešėtus apsukrių plutokratų. Lietuviai Europos plutokratiją tepažįsta tikta iš knygų. Męs gi, amerikiečiai, žinome iš praktikos, kokia yra verguvė plutokratijos*) Su plutokratija kovot yra sunku teip jau, kaip ir su šaurės despotais. Bet aš noriu nors trumpai čia išreikšti savo nuomonę apie paskutinį bruzdėjimą Maskolijoje, apie t. v. revoliucijos pradžią ir identifikavimą jos su ekonomiškuoju judėjimu. Daugelis mūsų viengėnių, netoli bridusių politikoje, revoliuciją riša su socialistais. Girdi, revoliucija nugriaus caro sostą, revoliucionieriai socialistai pasakys visom prie maskolių priguliniom tautom: „eikite sau, kur norit“. Ir ta la draug su kitom tautom ir lietuviai sau pasidarys atskirą karalystę ar respubliką. Tokie sapnai yra saldūs, bet jie yra sapnai. Visupirmu rusai socialistai, kaip žinome jau, tokių mūsų sapnų neketina išpildyti. Toliau, dabartiniai išiveržimai Peterburge, Maskvoj ir kituose Maskolijos industrijuose centruose, nėra tai grynai politišku judėjimu, o toli ne ekonomišku; yra tai bet sau ekskursija caro nagaikos per galvas vargšų, norinčių iškaulyti nuo pabirkantų padidinimo dieninių mokesčių. Gandas eina net, kad caro valdžia tą kravi-

*) Nuročiau vienam perskaityti storą veikalą J. C. Reed „The New Plutocracy“, kurioje autorius, visai ne-socialistas, plačiai ir giliai išlėsto pradžią ir išsiplėtimą plutokratijos Amerikoje. O juk paskui ją einasi ir visos kitos šalys. Faktai nuogi ir baisūs dėl mielijatėio žmogaus.

na ekskursiją tyčia parengusi, kad turėti kliauti atšaukti iš Mandžurijos kariumenę: girdi, ve, reikia malšyt naminiai neprieteliai, — ir tuomi užbaigt gėdingą karę su Japonija. (Gali but tas yra ne tiesa, bet kas gali žinot? Caro šunija yra sugabi prie visokių begėdysčių, kokios tik kada ant svieta tapo išrastos. Ir nors tarpe demonstrantų matoma yra agitacija trijų, carizmui priešingų partijų: liberalų, rusų socialistų revoliucionierių ir rusų socialdemokratų, — vienok matyt kad apie tikrą revoliuciją nemislijo ir jie patįs, ne buvo tam tikro išdirbto pliano. Tai buvo, iš jų pusės (— abiejų socialistų partijų), tik peržvalga savo spēkų. Liberalai gi norėjo pagązdinti carą, kad išgauti sau tulas nuolaidas. Žodžiu, išėjo toks mišinys, kurį apmokėjo gyvastim ir krauju keletas tukstančių nekaltų žmonių. Abejones nėra, kad Maskolijos proletarijus už tą skėrdynę kam nors su laiku atsimokės, bet nešiadien... Pradžia revoliucijos yra, bet revoliucijos nėra.

Dabartinė revoliucija nors ji įvyktų ji nebus sociališka, ir kaipo tokia, šiadien mums ji apeiti negali. Arba mums ji tiek turi apeiti kiek ji dasilyti mus pačius. Labai būtų negerai, jeigu męs prieš jos prisidėtume, idant iškariauti rusams liberalams aukso šaltinius. Lenkai, teisybė, iššaukė dabar sumišimus Varšavoj, Lodzėj ir kituose miestuose, bet jie su kitokia mišlim: jie reikalauja neprigulmingos Lenkijos. Jie veikia išimtinai tik savo krašte, neprisidėdami prie maskolių; ir jie daro šiek tiek nuosekliau, nes jeigu jau einasi kova už valdžią, tai jie teipgi reikalauja sau valdžios. Nors aš manau, kaipo tikras lietuvis-socialdemokratas, kad ir jų kova gerų vaisių neatneš, pakol ją ves daugelis partijų (Lenkijoje yra trys stambiau-

sios ir keletas smulkesnių), kiekviena podraug tykodama įgriebti savo sėbres. O keno vardant męs kelsime revoliucijas? Vardan lietuvių demokratų ar socialdemokratų? Ar gal ir tų ir kitų? Juk čia einasi labai svarbus klausimas. Nežinau, ar maskoliai liberalai pripažįsta esant ant svieta lietuvius demokratus. Bet kad rusai socialdemokratai nepripažįsta lietuvių socialdemokratų, tai męs jau žinome. Ir jeigu męs einame iš vien su rusais, tai skandinami savuosius socialdemokratus. Lenkų partijos yra pripažintos, musų gi ne. Ir čia tai prieiname prie to suskatimo, kad męs nepasirupinę atsistoti į eiles visavietinio socializmo, baisiai daug pralošėm. Jeigu išjra Maskolijos sąkroviny, Lietuva patenka arba į rankas savo sios buržuazijos arba tampa Lenkijos provincija. Ir greičiau atsitiks, kad išsipildys paskutinė dilema.

Nenoriu tvirtinti, kad mano samprotavimai būtų beklaidingi. Nežinom nė ką apie Maskolijos sumišimus mano ir daro mūsų broliai, lietuviai socialdemokratai, Europoje. Rods angliški laikraščiai rašė, kad buvo darbininkai sustrai kavę Kaune, Vilniuj ir Baltstogėj, bet sako, jog jie vėl sugryžo prie darbo, ir rodos, su tuomi viskas aptilo. Lauksime artimesnių žinių, ir matysime, į kokią poziciją atsistojo L.S.D.P. ir L.D.P. aktyvaizdon revoliucijos. Bet mano nuomone mums, lietuviams — amerikiečiams, reikėtų prisilaikyti šios aksijomos:

Kadangi męs, lietuviai-amerikiečiai, labai gerai pažįstame „laisvos“ Amerikos kapitalistšką valdžią, gana esame ragavę buržuazijos išnaudojimų sistemos, — męs nenorime, kad tokia pat politikos sistema būtų įvesta Lietuvoje. Męs reikalaujame *laisvos Lietuvos, su demokratiška respublika,*

sulyg programo Lietuvių Socialdemokratų Partijos. Męs pasielgsime sulyg minėtos partijos žingsniais ir nurodymais. Jeigu minėta partija, kuri ant vietos budama geriau už mus pažįsta Lietuvos proletarijus reikalus, nuspręs imti revoliucijoje dalyvumą — remsime ir ir męs, kiek galėdami, jos darbus materijališkai; iš to mums ji turės išduoti atskaitas. Kitėip męs nešelpime revoliucijos pinigais. (Suprantama, kad privatiškos aukos niekam neužgintos). Revoliucijai męs simpatizuoju, nors ji būtų vedama ir mums priešingais gaivalais.

Prie šito priduriu, kad mums kuogreičiausia reikia suorganizuoti stiprią politišką socialistų partiją, kuri turėtų šiose svarbiose apyvartose savo veikmėms pamatus ir kėravtyų mūsų liaudės žingsnius bei lavintų ateinančiai naujai draugijai naudingus sąnarius, kad po revoliucijos mokėtum įžengti į naują laisvės, lygybės ir brolystės erą.

Vargomatis.

Broliai, gelbėkime tėvynę!

Užstojus 20-tam amžiui, pradėjo brėkšti aušra liuosybės ir despotiškoje caro imperijoje. Nepasisėkimai karėje caro su Japonija per tamsumą ir nerangumą karės vadovų bei vagystas tų pačių oficerių, kurie skriaudžia kareivius ir vagia raudonojo kryžiaus pinigus, — dar labiau padidino gyventojų neuzsitikėjimą, o karės mokesčiai bei iššaukimas jaunų vyrų į kariumenę neišpasakytai padidino žmonių vargus. Vargas priverčia gyventojus mesti šalin nedorą caro jungą. Pirmiausia pradėjo kelti demonstracijas patįs maskoliai darbininkai streikuodami caro sostapilėje Peterburge, šukaudami: šalin su caru, šalin biurokratija, lai gyvuoja respublika! Tą patį

atkartojo Maskvoje ir visose spaudžiamųjų per carą tautų sostapilėse bei didesniuose miestuose. Pakilo demonstracijos ir straikai ir mūsų sostapilėj Vilniuje, o teipgi Kaune, tik ant nelaimės mūsų miestuose priešinosi valdžiai. Daugiausia svetintaučiai darbininkai. Lietuviai miega! Darbininkai išėję ant straiko demonstravo prieš valdžią be ginklų. Valdžia darbininkų reikalavimų neišklausė, bet su visu pasiutimu užsiuntė kariūmenę šaudyti į beginklius vyrus, moteris ir vaikus. Darbininkai negavę savo tiesų gerumu, turės pasirengti, ir stos į karę su ginklu prieš carą, tada prasidės tikra naminė karė, revoliucija. Prie revoliucijos ir mum lietuviams reikia rengtis ir būti gataviems. O kas iš mus stos ir parems tą reikalą? Mūsų kunigai ir sulenkėję ponai; priknibę prie caro vuodegos, už carą meldžiasi, carui aukas renka, o tokius kurie caro ne garbina, tai amžinai prakeikia arba žandarams išduoda. Taigi ant tokių judošių mes negalime remties. Tamsioji minia teipgi iš dalies carui pritaria (įbauginti pekla ir žandarais) Vienatiniai tėvynės ramsčiai, ant kurių reikalas remsis, — socialdemokratų, revoliucionieriai. Kad pagelbėti revoliucionieriam ir socialdemokratam, ir patraukti minią, tai reikia pinigų. O pinigų ant to truksta. Taigi mes, broliai Amerikoje gyvenanti, galime ne mažai pinigiskai prisidėti. Jeigu mes persistatome savetėvynainiais, tai raštu, tai kalbom, tai ir bukime tokiais. Nes už mūsų reikalus neguldys galvų maskoliai, lenkai, zydai, latviai, vokiečiai ir kiti. Dirbkime ir mes su jais išvien. Pirmiausia išrinkime tam tikrą komitetą revoliucijos reikalams vesti ir dėkim aukas dėl sunaikinimo carizmo. Aš ant to laukuoju vieną dolerį, kurį pa-

siunčiu į „Vienybės“ rėdystę. Dar vieną žodelį į T. M. D. Mieli Draugai! jeigu mes esame tikri tėvynės mylėtojai, kaip savę vadiname, taigi rupinkimės tėvynę išliuosuoti iš nagų caro. Šį metą dėkime dubeltavą mokestį: vieton 60c. ož metus, dėkime po \$1,20, pusę mokesčio paskirkime ant revoliucijos, tardami: lai gyvuoja laisva Lietuva.

Su guodone
V. Ambrozevyčia.
Newark, N. J.

Caroslavijos šmėkla.

Galva caroslaviškos bažnyčios „šventasis sinodas“ Petrapilėje ant kalėdų pasiuntė arkirėjams ir popams reskriptą, kuriame apreiškia, kad orthodoxiška (stačiatikių) Maskolijos bažnyčia „niekuomet neturėjo teip pavojingo priešo, kaip šiame laike naujose racionalistų sriovėse, ypatingai štundistuose ir pasekėjuose „Tolstojaus“. Toliau tame aplinkraštyje yra pasakyta: kad „šių dienų štundizmas ir sociališkos teorijos, platinamos priešingoje caroslavijai dvasioje, pastojos dvasišku turtu liaudės. O tos teorijos, gimdyamos atheizmą, nihilizmą ir paniekimą tikėjimo grėšia pranykimu orthodoxijos“.

Jeigu ištikro tie ženklai progreso reiškia pranykimą caroslavijos, tai aiškus ir ištikimas ženklas, kad orthodoxų bažnyčia jau pergyveno savo laiką, ir turi butinai mirti. Kuomi greičiau tas įvyks Maskolijoje, tuomi greičiau ir mes lietuviams susilauksime išsiliosavimo iš porymoslaviško caro.

Daugybė raštininkų, senų ir naujos galdynės, pripažino, kad jie velyja aiškia melagystę, negu pusę teisybės, kaip ir F. Bacon'as pasakė: kad „iš aiškaus melo greičiau užgema teisybė, negu iš mišinio teisybės su melu“. Patvirtinimą tų žodžių galima surasti dar-

buose ir pasistengime daugel tautų atskirti žmones, reikale susidraugavimo, nuo tikėjimo. Daleidžiant, kas vienok nėra tikru, kad caroslavai ir štundistai, pasiremdami kaip vieni teip ir kiti ant dieviško mokslo, turi po pusę teisybės, tai laisvamaniai gali dar drąsiai sakyti, kad ir katalikai Maskolijoje neturi čielos teisybės. Štai dėlko. Caroslavija ir popiezioslavija dar nesusivienijo, o štundizmas, kaipo tikėjimiška atskala, neapkenčia abiejų tikėjimų. Taigi kiekvienas gali matyti, kad tuose tikėjimuose, tame mišinyje, negali buti grynos teisybės, nes caroslavų, katalikų ir štundistų tikėjimai ne vienodi. Orthodoxai klauso caro, katalikai popiežiaus, o štundistai kaip vienam, teip ir kitam priešinasi ir neapkenčia. Taigi įvykdinimui geresnės draugiškos tvarkos Maskolijoje reiktų butinai surišti visus tikėjimus į vieną, arba visų išizadėti, idant užgimusi sociališka teorija ramiai galėtų viešpatuoti. Jeigu teip manydamas klystu, tai meldžiu lietuviškos „Zvaigždės“ orakulų, idant žiurdami iš augštybių praneštų lietuviams ar štundistai pergales popus, ar popai štundistus? Dabartinis mišinys Maskolijoje sutvėrė mandulį (chaosą) Lietuvoje, kuriame negalim ilgiau pasilikti.

Kun. V. Dembskis.

Didelis Teatras „Vaito Pirslystė“. Ir linksmas balsus.

Cleveland, O. S. L. A. 14 ta kuopa parengia ant 25 d. Vasario (Febr.) 1905, subatoj, 7-tą val. vakare ant salės Polionija kampas Fairfield ir College gatvių. Tikietas kiekvienam 25c. Užprašom visus lietuvius ir lietuviškas ne tik iš Clevelando, bet ir iš apilinkų nes bus toks perstatymas koks čia nuo amžių dar nebuvo. Kas nebus ant šio teatro, po laikui gailės. Vaziuojant į teatrą reikia klausit transfero ant Fairfield karo. Kuopos Komitetas.

Balius ir Dainos.

Boston, Mass. antras metinis balius Dr stės Lietuvos Dukterų atsibus 21 d. vasario t. y. prieš šventę Jurgio Washingtono. Prasidės nuo 8 tos val. vakare ir trauksis iki 5 ryto, ant svetainės 166 Broadway Extension. Malonei užkviečiam lietuvius ir lietuviškas, vietinius ir iš apilinkės atsilankyt ir pasiklausyt tautiškų dainelių, teipgi pasisokti, nes muzikantai bus net iš Paryžiaus po vadovysta F. Tamcėaičio. Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau Alzės Adomaitienės (po tėvais Dereškiotės) Suvalkų gub., Senapilės pavieto, bus 14 m. Amerikoje. Vidutinio ugio, rauplėta dantis pryšakiniai dideli, kaip juokiasi išsižioja, nosis smaila ir ant kaktos turi plėtmą, palikus čionais vieną, vaiką 4-rių metų, o antrą 4-rių mėnesių, 5 metai atgal ištrukus iš po geležinių grotų išdurė į Pittsburgo kalnus su Fortunatu Kazlaucku, kuris yra palikęs Lietuvoje pačią (po tėvais Barbora Giebraičiute), Kauno gub. iš žemaičių. Kas apie tokią porelę duos man žinią bus prfetiškai užganedinti, nes man reikalinga žinoti, ar jie gyvi ar gal Dievui dušę atidavė. Kazys Adomaitis, Gardenville P. O. Baltimore, Md.

Pajieszkau savo pažįstamo Antano Pikčiulingio, Suvalkų gub., Vladislavo pav., Sintautų gm., kaimo Vilkeliškių. Atsšaukit ant šio adreso:

Zaliušas Lieponis,
Bx 236 Union City, Ct.

Pajieszkau Pranc. Rutkausko, kaimo Jonienių, du mėnes. iš Lietuvos. Pusbrolio Jono Slausos ir Prano Šlmonies, abudu iš miestelio Liškavos ir pusbrolio Karoliaus Balevyčiaus, kaimo Sarkajėdų, Lškavo parapijos. Turiu svarbų reikalą ir meldžiu atsšaukti pas: Adomas Paulekas, 2203 5-th Ave., Pittsburg, Pa

Lietuviu tauta

senoveje ir szia dien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

ANTRAS TOMAS.

(Tęsa.)

Nematydamas geistinos naudos iš kryžėivių, vyskupas Kristijonas užmanė įsteigti tam tikrą ricierių¹⁾ zokoną, kurio

1) „Vokiškoje kalboje yra žodis „ritter“. Jis gali būti laikomas per tėvą sloveniškų: ricar, ricierz, licar ir kitų tokių. — Rusai šią žodį, gal but, ką tik pereitam (18) amžyje pradėjo savintis ir vartot. — Lenkai jį vartoja nuo seniau. Bet ne tame klausimas, kada jie jį pasisavinė. — Vokiškoje kalboje yra dar žodžiai „reiter“ ir „reiter“ — joti ir jojas (raitas). — Daugiau jokių bendrų. Kiteip sakant, visoje kalboje randasi dyi-tris šakelės, — o šiknų nėra. — Jau sloveniškose kalbose, užsimanęs gali rasti šaknį, norins ir tolymą; teip Cėkų kalboje „rit“, Kašubų „rzi“, kurie lotyniškai ženklina, „clumis“, „nates“. — Tiesa, nuo „nates“ iki jojančiui dar toli. — Bet!... Paimekim dabar lietuvišką kalbą. „Reiter“ — jojas prilygsta su visu mūsų žodžiui „raitas“. — „Ritter“ — atsako „raitelis“. — Tam tarpe, kada vokiškoje kalboje randame tris žodžius šitos šaknies, vartojamus tik-tai prasmėje „jojimo“ — lietuviškoje randame čielą eilę toios šaknies žodžių ir vartojamų ne vienoje, bet keliose artymose prasmėse. — Teip „raitas“ galėjo išaugti iš „rieti“, „aprieti“ — kojomis apkabinti. Greta su „rieti“ stovi „rietai“ — dvišakumas tarpu kojų. — Toliau truputį stovi žodžiai „risti“, „rastas“, „ritinis“ — kurie vienos kilties su sanskritiškai „ritis“ (der Lauf) ir „ritena“. — Raityti, raičioti, ratas, riestas ir tt. — vis tai, nors tolymi, bet vienos šaknies žodžiai. — Ir teip Lietuviai turėjo iš ko tverti savo žodį „raitas“ ir „raitelis“. — Vokiai-gi, jeigu butų neturėję, tai nebutų galėję nė tverti iš savo kalbos žodžių. Dabar pažiūrėsime, ar turėjo. — Kada atėjo Germanai — Vokiai į Europą, jie atsivarė drauge kaimines galvijų; į karę eidavo pėsti. — Jie ilgą laiką gyveno tokiose vietose, kur nebuvo arklių, nes ir vardą jų užmiršo. — Kada pamatė naujesnės gėdynės arklių, tai, neatsimindami, kaip senovėje vadino, praminė jam vardą, sekdami balsą jo prunkstavimo, — „pferd“. — Nes jie nenumanė nė kam jis dera, nė kaip iš jo naudotis. — Sakysite, ir Lietuviai teip pat nenumanė. Ne! Lietuviai seniai arklių pažino, nes iki šiam laikui užsiliko dar sanskritiškas jo vardas pas Lietuvius — pavėiksle „ašvienis“ (vietoje grypai sanskritiško „acwan“ (ašvan) — Lietuviai nuo gilios senovės skyrė jau arklius pagal jų ypatybes. vienus vadino arkliais, — kuriuos arinui vartojo, kitus žirgais, — kuriuos imdavo greitam jojimui.

„Tai-gi Vokiai, neturėdami arklio, neturėjo nė žodžių ženklinančių raitą, arba raitelį, arba antgalą jojimą. — Sakysite, galėjo ant galvijų joti. Na, jau tai vis prastas jojimas. — Toks „ritter“ butų mažai garbinamas buvęs.

„Naudotis iš arklių — ašvienių šmoko Vokiai nuo Lietuvų. — Slavėnai gal but, kad pažino arklius/nuo Finų — Zirėnų. Apie Pečėnėgus pasakoja, butin senovių gėdynėse jie žinomi buvę Prusams ir po vardu „Komanai“ ir butin buvę turtingi arkliais. Zirėnai ir dabar patys savę vadina Kominais — dėlto laisti reikia, jog Pečėnėgai Zirėnai tai viena ir ta pati tauta — Komanai — Ant šitos mislies, jog nuo jų Rusai ėmė arklius, užveda viena vieta pėmos „Slovo o polku Igoria“, kur pasakyta:

„rzut komoni za Suloju

vietoje „rzut koni za Suloju. —

„Baigdamas, dar pridėdu ištrauktą žinią iš knygos *Freitag* („Kartiny sredneviekovoi z zni, l. 29): „Leidikas, jog geresnėsės pajiegos Germanų ir jųjų augštesnėji kultura buvo ant romiškos Azijos — neteisingas. — Daugumas visoko rodo, jog didžiausioji pajiega germaniškos gėmtos pasirodydavo įvairiuose laikuose toli tykuose rytuose. Ne ant Reinė, tik į rytus nuo Elbos buvo šventinyčia didelių sutarmių ir, kiek žinoma iš istorijos, žiemių rytų šalyje Germanijos pirmaisiai atsirado ir tankiau mušėsi auksiniai medaliai ir teipjau-gi daugiausiai atsitikdavo runiški piešalai“.

„Tegul tie atsižiuri ant šitų žodžių *Freitag*, kurie nesupranta, ar nori suprasti, kaip daug pražuvo mūsų tautiškos kultūros, — kad Vokiečiai ne nuo Romėnų, tik nuo mūsų sėmė pradžias savo dabar puikiai iškerėjusios civilizacijos“. (Dr. Pieteris).

uzduote butų malšinti ir versti stabmeldzius Prusus į krikščionystę. Mozurijos kunigaikštis Konradas meiliai priėmė tą užmanymą ir įkunojo jį. 1225 m. Kristijonas, ant paveizdos zokono Brolių Kardininkų (fratres militiae Christi) Lyvžemėje, uždeda Mozurijoje į vietą stovios armijos, zokoną ricierių, kurių 14 vyskupų Kristijonas įšventino į zokoną, po vada Brunono, o kuriems Konradas dovanojo didelį plotą žemės — apie 12 ketvirtainių mylių — su pylimi Dobriniaus, gulinčia ant dešinio kranto upės Vyslos. Žemė, padovanota ricieriams, vadinozi „Dobriniaus žemė“, o ricieriai pradėjo vadintis „Dobriniaus Broliais“, ir dėvėjo baltas skraistes, ant kurių buvo kardas pavienis, o viršų jo raudona zvaigždė. Veikiai dvasiškas valdymieravimas jų pavirto į viešpatavimą kardo, mintis atvertimo pagonų — į geidulį užkariavimo.

Dobriniaus ricieriai ėmė tuojau stropiai pildyti savo užduotes; tačiau Prusai stengėsi juos sutremti, kol dar buvo silpni. Kartas nuo karto užpuldinėjo; galiaus surinkę skaitlingesnę kariumenę, nusprendė sugriauti jų pylį, o pačius zokoninkus visam išnaikinti. Konradas atėjo Dobriniaus broliams į pagelbą. Įvyko dvidienė baisi kova 1225 m. ant dešiniojo kranto upės Dreventos, kur vėliau tapė įsteigta pylis Brodnica (Strasburg). Po tikros pjoვნės per dvi dieni, Konradas su savo kariumene leidėsi bėgti; apart penkių, spējusių užsidaryti pylyje Dobriniaus, visi ricieriai pražuvo. Prusai apgulė palaikė Dobrinų, bet neįėmė netrukus sugrižo namon.

Nors Dobriniaus ricieriai vėl atnaujino savo bendrovę, bet jau nedrįso kovoti su Prusais, kurie buvę susitarę su Jatviais tuomi tarpu. O Konradas, norėdamas išlįsti iš sunkaus padėjimo, sušaukė ant rodos visus jam pritariančius kunigaikščius ir vyskupą Kristijoną. Šitie patarė dėl apgynimo Mozurijos rubežių pakviesti vokiškąjį zokoną¹⁾, kurio dalis dabar nuo 1211 m. Vengrijoje kariavo prieš nekrikštus Kumanus, o kurių zokoną vokiečiai buvo 1190 m. Šventoj žemėje įsteigę po vardu „Ligonbutiniai broliai arba kareiviai Mergės Marijos“. Tųjų mistrą Hermaną v. Salzą Kristijonas patį pažinojo. Patarmė Konradui labai patiko, ir 1226 m. jis išsiuntė paslus pas kryžėivių drąsų, kytrą, iškalbų mistrą Hermaną v. Salzą, užkviesdamas jį su visais savo ricieriais į Mozuriją. H. Salzai teip-gi tiko toks meilus užprašymas, ypač dar kad neužilgio ciesorius Fridrikis II dovanojo zokonui visas žemes, kurias jis užkariaus nuo stabmeldžių. Popiezius Honorius II iš savo pusės vardan Kristaus davė savo palaimą ricieriams, ir priėmė businčias jų žemes po savo globa.

Tačiau H. Salza nesiskubino daryti sądermę su Konradu; jis išsiuntė 2 savo ricieriu (Konradą v. Landsberg ir Otto-

1) Kad šv. žemėje Saracėnų smurtumas, Graikų kytravimas ir dėmonas vaidų ganabyjo kryžėivius; Jeruzolina, kleinotas dievotos svajonės, jau seniai buvo išplėštas iš nagų tikinčiųjų, jų galybė ir pastara viltis pas Damiette buvo dingusios; tad daugelis vokiečių iš apipustėjusių špitolių iškeliavo į Italiją, kur Hermanas Salza Venecijoje apsigyveno; ir kada-gi valdant tolimus lobius reikėjo keletos viršininkų, tai buvo išsiunčiami landmeisteriai, o Herman v. Salza pastojo pirmu hochmeisteriu. Popiezius vokiškiaus rittilius paskyrė už savo gvardiją. Bet veikiai kryžius, iš pradžių nešiojamas ant krutinės kaipo symbolius baudimo vidujinio žmogaus, pastojo apginklu ir vieta nedorybių. Paveizda zokono parodė, kad nelaimė gali žmogų tik parmesti ant žemės, bet laimė į dumblus jį stumia.

ną v. Saleiden) su 18 kareivių apžiūrėti businčią savo stovyklą ir padaryti sulygas su Mozurijos kunigaikščiu, jeigu išlygos dėl zokono butų naudingos. Atvykus kryževiams į Mozurijos sostapylę, Plocką, Konradas viešėjo užrubežyje. Prusai-gi naudodamiesi iš nebuvimo Konrado, įsiveržė į Mozuriją ir, pakeliui viską naikindami, traukė ant Plocko. Konrado patį Agota, antgreitųjų surinkusi ricierius ir pavedusi juos po vada atvykusių kryževių, išsiuntė prieš Prusus. Lenkai, Prusų užpulti, emė begėdiškai bėgti. Ant kovavietės likosi daug užmuštų; tarp sužeistųjų-gi buvo ir svečiai kryževiai; kurie vienok visiškai pasveiko parveždinti į Plocką.

Konradas, sugrįžęs į Plocką, pažadėjo kryževiams ant naudovės Kelmų žemę pavesti per 20 metų. H. Salza, norintis ant visados paimti po savo ranka Kelmų žemę, pavedė Konrado propoziciją dėl maloningo pervežėjimo popiežiui ir ciesoriui. Tuodu viešpačiu, pripažindami sau valdžią ant visos pasaulės, viens kaip galva Kristaus bažnyčios, o kitas kaip vyriausias vadas krikščionių, dovanojo Kryževiams ant visados Kelmų žemę, o teip-gi ir visas tas žemes, kurias jiems pasiseks atimti nuo stabmeldžių su pagelba kardo ir ugnies.

Atvykusieji svečiai dėl ištyrinėjimo Konrado propozicijų namon jau nebgrįžo. Konradas¹⁾ liepė dėl jų pastatyti pylį ant kairiojo kranto Vyslos, prieš tą vietą, kur vėliaus tapė įsteigta pylis Toruniaus, pramintą nuo paukščių giedojimo „Vogelsang“. Kelmų žemę apėmė kryževiai tiktai 1228 m. Tuomlaik didmistris H. Salza atsiuntė pas Konradą naujus paslus dėl sąkalbos su Mozurijos kunigaikščiu. Susitiko Kujavų Brzesciuje, kur prie susirinkusių kunigaikščių, vyskupų ir kitų prakilninkų, Konradas padovanojo kryževiams Kelmų žemę su kaimu Orlovo Kujavuose. Prusų-gi vyskupas Kristijonas iš savo pusės padovanojo jiems pylis ir daugybę kaimų, seniaus gautų nuo Konrado, nors pasilaikė vyriausybę ant padovanotų jiems turtų. Plocko vyskupas Gunteris teip-gi įmetė į narsus kryževių zokono daug turtų. Kad parodyti savo užsitikėjimą ir pagarbą dėl naujų ricierių, Konradas padovanojo dar jiems pylį Dorbriniaus su daugybe aplinkinių kaimų. Didmistris, netikėtai apturejęs tiek daug dovanų dėl savo zokono, tuojau išsiuntė dėl apėmimo to viso po savo valdžia Hermaną Balkį, paskirdamas jį pirmu landmeisteriu. Drauge su Balkiu atvyko keletas kryževių viršininkų su 100 kareivių, apšarvotų nuo galvos iki žemės.

1230 m. Konradas iš naujo patvirtino dovanojimą Kelmų žemės kryževiams, su sykiu paženklindamas ir rubežius jos. Kryževiai iš savo pusės prizadėjo ne tiktai ginti Konrado žemes nuo Prusų, bet ir versti juos į krikščionystę, o priešgynas kardu išnaikinti; užkariavę ar išnaikinę Prusus, jie prizadėjo sugrąžinti Konradui Kelmų žemę, o užgrėbtas nuo Prusų šalis pasidalinti su juomi ar su jo įpėdiniais.

Kryževiai, apsikasę Vogelsange, Nessavoje palei Vyslą ir keliose kitose vietose, pradėjo darbą, atspirdami užpuolius Prusų. Konradas pakvietė į pagelbą kryževiams Domininko-

1) Apie veidmainystę Konrado liudyja Bogufalas: kuomet jis sądaravosi su kryževiais, jis pats vėlė Prusus ant Lenkijos: „Conradus igitur dominia nepotis ambienset ejectionem sibi fore pudorosam cestimans Jascewan sitas, Scowas (Sawos) Pruthenos, Lithuanos, Šaumitas (Schomaitas) precio conventus ad devastando terras Sandomirrensis nepotis sui frequenter educebat. Qui fortim aliquas terras invadentes ipis rapinis decolebant“.....

nus, turinčius savo klioštorių netoli nuo Gedanos, idant jie savo kalbomis sukeltų krikščionis prieš Prusus. Prašant Konradui, popiežius išsiuntinėjo laiškus į daugelį Europos viešpačių, įsakydamas jiems sutraukti ricierius ir siųsti juos ant karės su Prusais.

Tuomi-gi kartu Prusai suvis nebuvo pasirengę ant priėmimo Kryževių, ir tik netikėtai dažinojo, kad kryževiai jau ant gerosios įsiviešpatavo kitoje pusėje Vyslos, kada vieną kart po užpuolio ant Kujavų grįžo namon su suiminiais, tarpe kurių buvo nežinomi jiems iš parėjų ricieriai. Vienas mozuras, pagautas gvvu ir paskirtas ant aukos dievams, išpaskojo, kas buvo pasidarę tarp Konrado ir kryževių. Kad Mozuras statytas prieš Kryvių Kryvaitį atkartoją savo pasakojimą apie vokiškus ricierius su baltus plosčiais ir juodu kryžium, tasai dovanojo jam gyvastį ir pasakė tokią kalbą: „Žinai, kad vokiečiai yra gerais kariautojais, bet ir Prusuose jie ras vyrus, ne lepšes. Stebiuosi tik, kad jie, budami protingais žmonėmis, galėjo priimti nuo Konrado tą, kas yra mūsų savasčia. Kelmų žemė mums prigulėjo ir mūsų buvo ji apgyventa, pirm neg Lenkai atvyko į šiaūdykštes savo sėdybas. Tarpais Lenkams pasisekdavo apimti Kelmų žemę, bet visados netrukus mes iš jų rankų išveržlavome ir už godumą gerai jiems atmokėdavome. Pastarame laike Lenkams su pagelba ricierių visos beveik Europos, prisųstų jiems popiežiaus ir Vokiečių ciesoriaus, pasisekė užgrėbti didelę dalį Kelmų žemės, įsteigti joje daugybę pylių, iš kurių išlįsdami, lyg žmogžudžiai, naikina mūsų žemę, ir niekina mūsų tikėjimą ir dievus; bet ateis laikas, kada dauggalingi mūsų dievai, užtodami už skriaudas savo žmonių, duos mums visišką pergalę ant priešų ir atliuosuos nuo jų Kelmų žemę. Suvis nestebiu tam, kad Konradas mielai atiduoda Vokiečiui tą, kas prie jo nepriguli, ir su sykiu suprantu siekį tos dovanos. Jau nuo senei turėjome mes užmanymą užginti Mozuriją ir paaukauti šią šalį mūsų dievams; dėl šito siekio neretai griovėme visas esančias joje bažnyčias, vienok savo užmanymo nors ir galėjome, niekadoms neišpildėme, nes Konradas visados atsipirkdavo brangiomis dovanomis. Nemirštantieji mūsų dievai yra liudytojai, kad kaimyniškus nesutikimus ne mes seįame, bet Lenkai, kurie niekina mūsų tikėjimą ir nori mums neatbutinai primesti savo, o dėl atsiekimo šito siekio parsigabena ant mūsų žmogžudžius visos Europos ir įsteigia prieš mus tam tikrus susidrauginimus ricierių; abejoju, idant šitiems naujiems ricieriams labiaus galėtų sektis kariauti su mumis, negu Dobriniamis ricieriams, kuriems neperseniai smagiai išpėrėme kailį. Idant šitie nauji vokiški ricieriai žinotų, kad mes jų nesibijome, dovanoju tau gyvastį, su išlyga apsakyti jiems ir Konradui viską, ką girdėjai nuo manęs ir ką matėi mūsų šalyje“. — Mozuras prisiekė, ir parėjęs laikė žodį.

Apie tokią Kryvių Kryvaitio kalbą štai ką galime pasakyti: Senukas dvigubai klydo: syki, kad tikėjosi stebuklų nuo savo dievų, kurie negalėjo atsitikti, o antrą syk, kad užkviestus Konrado kryževius laikė už atskirą ricierių bendrovę, kaip kad Dobriniaus brolių. Jeigu jis būtų supratęs, kad už pečių tos gaujos žmogžudų stovi galva krikščionijos, be perstojo galėjusi siųsti minias ricierių prieš stabmeldžius, tai turbūt savo kalboje nebutų teip daug tikėjęsi ant pajiegy Prusų,

(Toliaus bus.)

Pranešu draugam ir pažįstamiems, kad aš persikrausčiau iš 180 Ferry str. į savo locną uamą po No. 178 Ferry str. Newark, N. J.

V. Ambrozevičius.

Balius! Draugystės D. L. K. Gedimino, atsibus utarninke 28 d. vasario 1905, salėje A. Butrimavičiaus, Edwardsville, Pa. Prasidės 7 val. vakare. Muzika bus kuopuikiausia. Kaip vietinins, taip ir iš visos apielinkės užkviėiam psilinksminti. Tikiėtas 25 c.

Komitetas.

Balius! Balius!

Minersville, Pa. 16 kuopa Lietuvių Karcėmninkų po vardu „Improved Order Knights of the Royal Arch of Pennsylvania“ laikys 1-mą balių 22 vasario, ant naudos Pottsvilles ligonbuėio. Muzikė bus net iš Berlyno ir rėš naujausius šokius. Prasidės 8 vakare ir trauksis iki vėlomos. Bus ant mainierių salės. Įžanga 25c. Užprašom visus vietinius ir iš aplinkės.

Komitetas.

Balius! ir Dainos.

24 kuopos S. L. A. atsibus 22 d. Vasario, 1905 m. salėje Mrs Doons, Glen-Lyon, Pa. Prasidės nuo piet. Muzika bus kuopuikiause. Užkviėiam visus lietuvius ir lietuvaites psilinksminti.

Tikiėtas 25c. vaikam 10c.

Komitetas.

Tik ant trumpo laiko už \$100.

Duodame progą tik ant trumpo laiko, kad pas naudotų dėl savo labo serganti žmonės su garsingą Elektrikos dirzų „LION“, kurio prekė bus pakelta po renovat, už kurių tukstančiai žmonių yra dėkingi už išgydymą nuo nepaprastų ir užsiėsenėjusių ligų, dėl kurių gydytoles palengvialimo ir sveikatos nesuteikė, tai šie garsingus Elektrikos diržas visai išgydė nuo:

Reumatizmo, dūauko, gūmbo, galvos skaudėjimo, vidurių užkietėjimo, nerviskumo, rapturos lytiškų bei abelnų silpnųjų, kraujo neėystumo, dieglių, pātrokimo ir paslaptinių ligų, kurių gydymą užlaikom didžiat slo, slaptyste).

Dėl serganėių moterių ir jų silpnųjų tas Elektro diržas yra tikras išganymas, už vieną dolerį apturėsit sveikatą ir užėėdysit daug pinigų; apat to suteiktame reikalavėiamą ge dziamėias rodas.

Vyrat ir moters naudokitės is puiktos progos reikalavėiant ir gėdziant laiminga sveikatos, is paskiausio isradimo dėl labo žmonėis isgydymą garantuojam arba pinigais sugrazinam.

Taipgi mes isgydom tas blaurei darkanėias žmogų karpas, užsiėsenėjusias ir nuo užsikrėtimo per isradimą mus UNIVERS. Mus adresas:

New York Univers. Echo Institute.
87 Madison Square,
New York N. Y.

Amerika viršija Europa

Europieėių abelnai imant mažinasi ir neranda tokio didėlio reikalavimo kaip kad amerikonių kurių randasi su didėliu reikalavėimu ir pelnu. Statistika parodo kad Europiėski pabrikanti turi tiktai vieną mierį ir vieną skyrių: padarymo pinigų, negarsinant visai iš kokio materijalo tavoras yra išdirbtas. Amerikonai stengesi patirti reikalavimus ir stengesi užganėdinti jų išdirbtais tavorais paimdami kontrolė ant visos apielinkės. Jie dabar kontroliuoja visą sviėtą. Taip yra su Trainers Amerikoniėku Elikėir Kartuoja Vynu, geriausia žinoma gėduole nuo vydurių sutaisymo; visokiose nelaimese atneša geras pasekmes. Atnaujina ėystą ir tvirtą kraują, išgydo kiekvienus vidurius, susėprina raumenis ir nervus, suteikė sveikatą visam kune.

Gėdanamas visose aptėkose ir pas patį fabrikantą, Joseph Triner, 799 S. Ashland ave, Chicago, Ill.

Ne reklama!

Tiktai praneėimas broliams darbininkams, kad išėjo nauja, tinkanti socializmo agitacijai knygutė: „Dėl ko lieja žmogus prakaitą?“ (Socialisto knygynėlis Nr. 1), su paveikslėliais. Kaėtuoja vienai 10c., 3 už 25c., 7 už 50c., 15 už \$1.00. Taipgi gaunama įvairiose kalbose socialistiėkų ir revoliucijinių raėtų ir laikraėėių. Dėl atsakymo įdekit už 2c. ir arkatę. Atsiėaukit pas:

J. O. Szirvydas,
401 E. Main str.
Plymouth, Pa.

— LIETUVISKAS KRIAUCIUS —

Kaz. Miliėauskas

285 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Padaro steliuotus siutus pagal naujausią madą, puikiai tinkamus, druėiai ir už prieinamą prekė. Senus siutus pertaiso ir išėystyja. Darbas visados atsakantis kiekvienam patiks.

DIDELIS

Mumazinimo Iszpardavimas!

Sis tavoras moteriėkų ir vaikiėkų apsilvilkimų. Žiponų, andarokų ir jekių.

PIRMAS TOKS ISPARDAVIMAS PLYMOUTH'E.

Moterių Cravanette žiponai, kurių prekė yra nuo \$13 iki \$18, o dabar pas mus \$7.98 iki \$10.98.

Motirių apsilvilkimai visokių skyrių ir visokių kvarbų nuo \$10 iki \$18; dabar už pusė prekės.

Moterių audimo žiponai nuo \$5 iki \$14, dabar už pusė prekės.

Moterių marėkiniai bus parduodami nuo \$1 augėstyn.

Vaikų žiponai visokio skyriaus nuo \$1.75 augėstyn.

Vaikų suknelės už pusė prekės.

Mes turime daugybė moterių ir vaikų skrybėlių, kurės parduosimė už nužemintą prekė.

Moterių jakutės bus parduodamos po 39c. ir augėstyn.

Pardavimas prasidės

10 val. Subatos ryte, 11 Vasario,

-ir trauksis iki

20. VASARIO, 1905

Plymouth Furnishing House

106 E. Main st. Plymouth, Pa.

Gaspadorius P. J. BOSKI.

Naujausios knygos:

- Apie konstituciją 15c
- Seniems kanauninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamendoriams 10c
- Už ką mes lenkams turim but dėkingi 15c
- Tėvynainių giesmės 15c
- Jozapa Miglovaras rasztai 10c
- Spartakas, apysaka isz vergų sukėlimo gadynės 20c
- Gyvenimo laszai 15c
- Jaunikaiėiams dienos 20c
- Spauda leista 2c
- Džiova ir kova su ja 30c.
- Tautiėkas atgijimas lietuvių ir kitų tautų 20c.
- Dykavieėių apmedziavimas patarmės ukininkams 30c.
- Trumpa visatina Istorija dalis I' senovės Istorija 25c.
- Sodžiaus vaizdelei apysakutė isz sodziu gyvenimo 5c.
- Paprasti rakandai ir isdarbiai isz šėkų 25c.
- Kaip reik pinti rėėkas, baldai ir kiti pinamieji daiktai 30c.
- Ką ir kaip kai-kurie amatai dirba dalis I 20c.
- Pranaėiavimai Miel alfos karalienės isz Sabbos 15c.
- Pragaro gilmės juokingas apraėymas apie kankynes pragare 15c.
- Darbininkų Balsas No. 1 2 3, ir 4 1904 po 15c.
- Girtuoklų Adynos 10c.
- Kunigo naudą velniai gaudo 5c.
- Davėkų gadzinkos 15c
- Zodynas Juėkos antra dalis nuo E. iki J. Plėbei isėaiėkinta 2,00
- Aėis (apysaka isz darbininkų gyvenimo). 5c
- Prie žydų klausimo 5c
- Kovoje už laisvę, (drama 3 veikmėse). 10c
- Viennos revoliucija 1848 m. 10c
- Komunistų manifestas. 20c
- Darbininkų Balsas. 15c
- Naujes Lietuviėkas Kalbomokslis
- Dovanėle vaikams ir sodieėiams 25c.
- Pasiskaityk skriaudžemas lietuvi! 10c
- Vėina Maskolių su Japonais 5c.
- Naujes vėjas paputė 3c
- Lietuvos lenku kauntėkės 15c
- Darbininku Balsas No 7 1904 15c

Adresuokit:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.

J. Stravinėkas,

549 Main str. Edwardsville, Pa.
Laikau puikioje vietoje Saluną, užlaikau puikiausius gėrymus, alų, arielką, vyną ir skaniausius cigarus. Nepamirėkite atsilankyt pas savo tautietį.